

„AUSRA“ Nr. 17 (57)

Moralinis ultimatus TSRS vyriausybei

(Tęsinys)

Kelios dešimtys tūkstančių mūsų tautiečių gyvena dabar Rusijoje. Tačiau jiems griežčiausiai uždrausta turėti ten lietuviškas mokyklas, kultūrinės draugijas, spaudą. Ta pati padėtis ir dabar vadinamoje „Kalinigrado srityje“. Tuo tarpu rusai turi rusiškas mokyklas, vaikų darželius visose nerusiškos tautos teritorijose. Visos nerusiškos tautos neturi teisės turėti savo mokyklų nė vienoje iš rusų teritorijų.

Aukščiau pateikti faktai kalba, kodėl sovietinės okupacijos metais žymiai susiaurėjo etnografinės lietuvių teritorijos, sumažėjo mūsų tautiečių skaičius pasaulyje.

Tačiau jūsų nusikalstama politika mūsų tautai tuo nesibaigia. Okupavus Lietuvą, mūsų krašto žmonės patiria tokį ekonominį išnaudojimą, kokio nėra niekur kitur Europoje. Sovietinės okupacijos metais buvo sugriautas didelės pažangos pasiekęs nepriklausomos Lietuvos žemės ūkis. Jo vietoje per prievartą buvo įkurta ne naši kolūkinė sistema. Kolūkiai retai kur pagerino mūsų ūkininkų padėtį, bet visur juos paverge materialiai ir teisiškai atėmė iš jų savarankiškumą ir iniciatyvą, išugdė tinginavimą, vagystes, neteisėtumą, įvairaus pobūdžio amoralumą. Prijungtą prie TSRS, Lietuva tapo ekonomine Rusijos kolonija. Sovietiniai propagandistai be persto girusi „didžiuliai ekonominiai laimėjimai“. Tačiau, žinant mūsų tautos darbštumą, galima nė kiek neperdant tvirtinti, kad, būdama nepriklausoma, Lietuva per pokario trisdešimtmetį būtų pasiekusi kur kas aukštesnį ekonominį lygį.

Dabartinė Lietuvos pramonė vystoma kolonizacinei imperijai reikalinga kryptimi, neatsižvelgiant į lietuvių tautos interesus.

Okupacinė propaganda nuolat kalba apie tarybinės kultūros Lietuvoje suklestėjimą. Tačiau ar gali kultūra suklestėti, kada tauta yra atskirta nuo kitų Europos tautų, kada jos inteligentija negali laisvai susipažinti su šiuolaikine kitų tautų kultūra? Tiesa, pokario metais išaugo mūsų inteligentų skaičius, tačiau smuko jų išsilavinimo ir kvalifikacijos lygis. Padidėjo mūsų mokslininkų skaičius, tačiau dauguma jų neturi būtiniausių sąlygų moksliniam darbiui. Kaip gali vykti mūsų kultūros pažanga, jei visos kultūros sritys yra sukaustytos, dogmatizuotos marksistinės lenininės ideologijos, jei yra slopinama bet kuri laisvė, orginalinė mintis? Kaip gali vykti bet kuri visuomenės gyvenimo pažanga, kada visiems savarankiškai mąstantiems žmonėms uždraudžiamos burnos, kada į visas vadovaujančias visuomeninio gyvenimo sferas gali patekti tik beprincipiniai karjeristai, paklusnūs Maskvos bernai, kuriems mažai rūpi tautos interesai ar bendražmoniškos kultūros kėlimas. Tam, kad naujieji išnaudotojai būtų ištikimi savo šeimininkams ir negailestingi savo tautiečiams, jiems, legalaus liaudies apvogimo formoje, yra sudaromos išimtinės gyvenimo sąlygos: spec. parduotuvės, spec. tarybiniai ūkiai, spec. polio namai, spec. ligoninės, spec. stovyklos ir t. t. Jiems suteikiamas toks materialinis komfortas, kuris nėra pasiekiamas nė viename elitiniam inteligentui ar darbinininkui.

Popiežiaus naujos enciklikos atgarsiai

Popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo naujoji enciklika „Laborem exercens“ sukėlė ypač didelį darbą ir socialiniams klausimams besirūpinančių tarptautinių organizacijų dėmesį. Kaip jau esame minėję, enciklika labai teigiamai įvertino Tarptautinio Darbo Organizaciją Zenevoje, kurios generalinis sekretorius Blanchard pažymėjo, kad popiežiaus dokumente išdėstytos mintys pilnai sutampa su šios tarptautinės organizacijos užsibrėžtais tikslais ir vėkla, siekiant įgyvendinti teisingumą darbo pasaulyje. Enciklika susilaukė labai palankių atgarsių taip pat ir Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio organizacijoje — FAO. Šie palankūs atgarsiai ryškiai atspindi FAO organizacijos generalinio direktoriaus Saouma žodžiuose Vatikano radijo bendradarbiui. Generalinis direktorius ypač palankiai įvertino popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo rūpestį žemės ūkio darbininkų atžvilgiu jų teisių apsaugojimu. Iškeldamas žemės ūkio darbo kilnumą ir nepaprastą reikšmę ekonominiame gyvenime, kalbėjo FAO generalinis direktorius, popiežiaus Jonas Paulius II-sis padėtinys visus, kurie savo kilnią darbą aprūpina žmogų duona. Popiežiaus enciklika sudaro paskatą ir Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio

Prastas sovietų javų derlius

Maskva. — Pasibaigus Sovietų Sąjungos — JAV deryboms dėl javų pardavimo, aukštas sovietų valdžios vyras, politbiuro narys Michail Garbačev pripažino, kad javų derlius Sovietų Sąjungoje šiais metais gerokai atsiliks nuo valstybinių planų. Buvo numatyta gauti 236 milijonų javų. Neskelbiama, kiek jų nuplauta, tačiau JAV žemės ūkio departamentui žiniomis, sovietai gavo apie 180 milijonų. Garbačevas pareiškė, kad dėl blogo derliaus, jau treči metai eilės kaltas blogas oras, nepalankios klimato sąlygos.

— Medicinos biuletenis skelbia, kad Suomijos prezidento Kekkoneno sveikata susilpnėjo. Jis 81 metų amžiaus.

Lech Walesa buvo perrinktas lenkų „Solidarumo“ unių pirmininku. Vienoje rankoje jis laiko gėlių puokštę, kitoje — maišą, kuriame buvo sudėti kongreso balsavimo lapeliai. Jis perrinktas ne vienbalsiai, iš 837 balsų jis gavo 462.

LENKIJOS VYSKUPAI APIE ŽODŽIO LAISVĘ

Lenkijos katalikų vyskupai paskelbė ganytojinį laišką informacijos priemonių laisvės klausimu. Laiškas, kuris buvo perskaitytas visose Lenkijos bažnyčiose, vyskupai pabrėžia, kad visiem krašto gyventojams, o ne tik atskiroms ideologinėms ar socialinėms grupėms, privalo būti užtikrinta teisė laisvai pasinaudoti informacijos ir kitomis socialinės komunikacijos priemonėmis. Negalima varžyti įsitikinimų laisvės, rašo vyskupai, vien todėl, kad tie įsitikinimai nesiderina su kai kurių ideologinių grupių pažiūromis. Socialinės komunikacijos priemonės priklauso visai žmonių bendruomenei, o ne atskiroms bendruomenės grupėms, pažymi vyskupai, primindami po piežiaus Jono Pauliaus II-ojo žodžius, skirtus XIV-ajai Pasaulinei Taikos dienai: žmogus, sutvertas pagal Dievo paveikslą ir panašumą, yra nemutrukstamais ryšiais susijęs su laisve, kurios niekas negali iš jo atimti. Laisvė yra pati pagrindinė žmogaus asmens ir žmogaus, kaip bendruomenės nario teisė. Žmogus yra laisvas, nes jam iš prigimties yra duota galimybė pasisakyti už tiesą ir gerį. Ši galimybė išreiškia savo laisvą valią žmogų padaro pilnai atsakingu bendruomenės nariu ir suteikia jam progą ugdyti laisvę savo aplinkoje, tuo būdu patarnaujant visuotinei gerovei. Kiekvienas atskiras asmuo ir visa žmonių bendruomenė, pažymi Lenkijos vyskupai, visuotinės gerovės labui, turi teisę reikalauti, kad būtų pilnai apsaugotos visos pagrindinės žmogaus laisvės, jų tarpe ir žodžio bei įsitikinimų laisvė. Žodžio ir įsitikinimų laisvės varžymai yra neleistini, kaip lygiu būdu yra neleistina, kad atskiros socialinės ar ideologinės grupės mo-

nopolizuotų visas informacijos priemones vien tik savo pažiūroms platinti. Dabartiniais laikais visuotiniai priimta pluralistinė visuomeninė santvarka reikalauja, kad visiem bendruomenės nariams ir visom socialinėms grupėms būtų užtikrinta teisė pasinaudoti socialinės komunikacijos priemonėmis, kurios yra bendruomenės nuosavybė ir turi tarnauti visai bendruomenei. Iš to išplaukia ir kiekvieno atskiro žmogaus teisė pasinaudoti informacijos priemonėmis, per jas išreikšti savo nuomonę ir įsitikinimus. Vyskupai šia proga ypač iškelia tėvų ir auklėtojų pareigą parinkti jaunimui tinkamas televizijos programas, taip pat jaunimui tinkamą spaudą.

Tarptautinės teisės studijos

San Remo mieste, netoli Genujos, Italijoje, taip pat ir šiais metais buvo surengtas studijų simpoziumas tarptautinės humanitarinės teisės klausimais. Tai jau septintas iš eilės tokio pobūdžio studijų simpoziumas, kurio tikslas yra — sudaryti progą žymiausiems pasaulio humanitarinės teisės specialistams pasikeisti nuomonėmis, tuo būdu prisidedant prie humanitarinės teisės normų konkretaus įgyvendinimo šiuolaikiniame pasaulyje, padedant apsaugoti žmogaus asmenines teises karinių konfliktų, stichinių nelaimių ir kitais panašiais atvejais. Simpoziumo metu buvo taip pat svarstomos pabėgėlių globos problemos, buvo tariamasi dėl tarptautinės konvencijos, draudžiančios kalinių kankinimą. Simpoziume dalyvavo Jungtinių Tautų Organizacijos, Aukštojo Pabėgėlių komisariato, Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus, Europos Tarybos ir Amnestijos organizacijos atstovai, drauge su humanitarinės teisės specialistais iš 60-ies pasaulio kraštų, jų tarpe, pirmą kartą, ir iš 5-kių komunistų valdomų kraštų: Rytų Vokietijos, Lenkijos, Bulgarijos, Jugoslavijos ir S. Korėjos.

Paleido šnipus

Bonna. — Vakarų Vokietija paleido iš kalėjimo keturis Rytų Vokietijos šnipus, jų tarpe Guenther Guillaume, 64 metų, buvusi asmeninių kanclerio Brandto sekretorių. Jis jau perduotas Rytų Vokietijai. Už keturis šnipus Vakarų Vokietija atgavo 30 savo šnipų ir kitų politinių kalinių Rytų Vokietijoje. Be to, už neskelbiamą pinigų sumą Rytų Vokietija suteikė išleisti į Vakarų 3.000 vokiečių, kurių gimines gyvena Vakarų Vokietijoje.

Prezidentas paskelbė gynybos planus

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas paskelbė planą sumažinti JAV gynybą. Jis atsisakė buvusio prezidento Carterio plano statyti Nevadoje ir Utoje vežiojamų raketų stoties MX programoje. Vietoj to, naujos raketos bus įrengtos senose raketų lizduose, juos atitinkamai sustiprinant. Tokių naujų raketų lizdų bus įrengta pradžioje 100. Kitos raketos bus įrengiamos nuolat skrendančiuose lėktuvuose, glisose po žeminės bazės. Carterio planas vežioti 200 raketų po 4,600 slėptuvių panaikinamas.

Bombonešis, kurio atsisakė prezidentas Carteris, bus statomas. Pradžioje, iki 1986 m. bus pastatyta 100 B-1 bombonešių, toliau bus dirbama prie gynybos radarų apgaunamųjų „Stealth“ bombonešių. Senesnieji B-52 bombonešiai bus pakeičiami vežioti 3.000 skriejančių (cruise) raketų arsenalu.

Prezidentas paskelbė, kad bus sustiprintos povandeninių laivų jėgos. Bus toliau statomi „Triident“ raketų laivai, įrengiant juose naujas, tikslesnes ir galingesnes raketas. Be to, povandeniniuose laivuose bus įrengiamos ir „cruise“ raketos.

Bus sustiprinti komunikacijos, žvalgybos, įspėjamųjų satelitų, radaro sistemų, naikintuvų jėgos bus išplėtos civilinės gynybos programos. Visos sustiprintos gynybos priemonės kainuos 180,3 bil. dol.

Izraelis spaudžia neparduoti lėktuvų

Tel Avivas. — Izraelio vyriausybė pareiškė, kad Izraelis kišasi į JAV politiką, kovodamas prieš prezidento Reagano planą parduoti Saudi Arabijai žvalgybos lėktuvus. Prezidentas savo kalboje korespondentams pareiškė, jog niekam nebus leidžiama nustatyti JAV užsienio politikos.

Washingtono buvo įsteigta speciali organizacija CSSME (Coalition for Strategic Stability in the Middle East). Jai vadovauja du pirmininkai: Clifford Case, buvęs senatorius (respublikonas) iš New Jersey ir J. Turner, Tarptautinės Inžinierijos unijos prezidentas. Toje organizacijoje yra unijų narių, žydų organizacijų vadovų, juodųjų veikejų ir religinių organizacijų narių. Grupė kovoja prieš lėktuvų pardavimą Saudi Arabijai.

Lenkų "Solidarumo" kongreso ginčai

Radikalai puola "diktatorių" Walesą

Gdanskas. — Lenkijos „Solidarumo“ vadas Lech Walesa, artėjant pirmininko rinkimams metiniame profesinių sąjungų kongrese, turėjo išlaikyti daug kritikos iš norinčių pirmininko vietos delegatų. Kalbos užsitęsė iki nakties.

Jan Rulewski iš Bydgoscio savo kalboje ragino, kad Lenkija pasitrauktų iš Varšuvos pakto. Helsinkio susitarimui duodą Lenkijai teisę sudaryti naujas, atsiskirti senų sutarčių. Jis kaltino unijos vadus, kad jie per daug skiria reikšmės tikram ar išgalvotam sovietų invazijos pavojui ir dėl to švelnino savo veiksmus. Unija negalės veikti, kol jos vadai nesusipras sovietų imperialistinės politikos, kalbėjo stovybos inžinierius Rulewski, vienas radikalusių unijos veikėjų.

Kitas kandidatas į pirmininkus Andrzej Gwiazda, kompiuterių inžinierius, kaltino „Solidarumą“ per dideliu nuosaikumu. Mes žengėme žingsnį atgal, kalbėjo jis. Valdžia vėl pradėjo teismus, emė uždarinėti mūsų leidinius, sustiprino cenzūrą. Prieš metus jie to nebūtų drįsę.

Šteto sandėlio vedėjas Marian Jurczyk pasakė, kad pirmininkas Walesa turėtų daugiau susitikti su darbininkais, mesti savo politinius tapti diktatoriumi. Jis kritikavo atskiros komisijos sudarytą unijų veiklos ir reikalavimų protęktą, kuris esąs per minkštas. Siūloma reikalauti laisvų demonstracijų seimo rinkimų, spaudos laisvės, cenzūros užbaigimo. „Solidarumo“ veikėjas Bogdan Lis siūlė valdžiai sumažinti gynybos

išlaidas.

Pirmininkas Walesa kalbėjo apie kantrybę ir ragino žengti pažangą. Ateina žiema, o rusai, jei mes jų nemylėsime, gali užsukti žibalo kranus, mažiau siųsti naftos, kalbėjo Walesa. Jis žadėjo išlaikyti „Solidarumą“ stiprų nežiūrint tarpusavio ginčų. Jis ragino nenuvertinti „mūsų konkurentų jėgų“, nepasitiki per daug unijos jėgomis. Kova dėl unijos tikslų dar tik prasideda, pasakė Walesa.

Abu kandidatai: Rulewski ir Gwiazda vadino Walesą diktatorium, tačiau griežčiausią kalbą prieš jį pasakė Šteto delegatas Franciszek Luczko. Jis tvirtino, kad Walesa mano pats esąs unija. Jam kongresas ir delegatai visai nereikalingi. Jei jis nori patekti į istorijos puslapius, tai turi pagerinti savo asmenybę, nevaidinti didelio vyro.

„Solidarumas“ vėl išrinko Walesą

Gdanskas. — Lenkijos „Solidarumo“ kongresas perrinko Lechą Walesą savo pirmininku. Iš 837 delegatų už Walesą balsavo 462. Šteto skyriaus pirmininkas Marian Jurczyk gavo 201 balsą, Gwiazda — 74 ir Rulewski iš Bydgoscio — 52.

Paskelbus balsavimo rezultatus, delegatai sugiedojo Walesai „Sto lat“. Stebėtojai komentuoja, kad balsavimas parodė Walesai, kad jis turi būti atsargus, daugiau skaitytis su narių nuomonėmis, nevaidinti diktatoriaus, nepakeičiamo vado.

Jis pademonstravo savo „vaidizmo“ polinkius ir klausimų atsakymų metu. Jis pasakė kongresui, kad jis pasitrauks iš „Solidarumo“, jei jo neišrinkt pirmininku. Jis grąsino nedirbti unijos programą įgyvendinant, jei ji jam nepatiks. Kai kurie delegatai ragino Walesą būti kuklesniu, neįsigyti „didelės galvos“.

Irano lėktuvų puolimai Irake

Teheranas. — Irano karo aviacijos lėktuvai puolė Irako elektros jėgaines keturiose vietovėse. Padaryta sunkių nuostolių. Irakas žinią paneigė. Kuwaitas nusiskundė, jog Irano lėktuvai bombardavo naftos šaltinių įrengimus Kuvaite, netoli Irako sienos. Padegti naftos sandėliai ilgai degė, nors žmonių aukų nebuvo. Į tai tuoj atsiliepė Jordanas ir Kvataras, pasiūlydami Kuwaitui savo karinę paramą gintis nuo Irano. Marokas ir Tunisas irgi pasmerkė Irano puolimus. Irakas paskelbė, jog Kuvaite puolimas rodo, jog Irano režimas skelbia karą visiems arabams, ne vien Irakui. Visi arabai turėtų susijungti prieš Teherano valdžią.

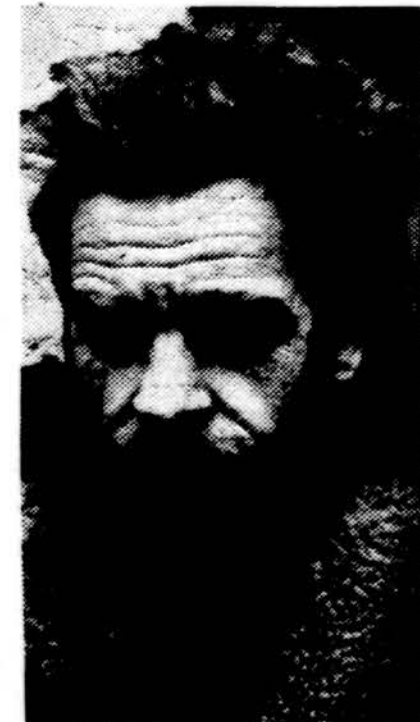
KALENDORIUS

Spalio 5 d.: Placidas, Kartina, Palemonas, Gilda.
Spalio 6 d.: Brunonas, Fidelija, Buivydas, Guoda.

Saulė teka 6:49, leidžiasi 6:29.

ORAS

Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 70 l., naktį 40 l.

Andrzej Gwiazda, buvęs „Solidarumo“ vicepirmininkas, artimas Walesos bendradarbis, kandidavo į pirmininko vietą, tačiau tegavo 74 balsus.

Socialinė Gerovė

**REDAGUOJA JAV LB SOCIALINIŲ
REIKALŲ TARYBOS
REDAKCINIS KOLEKTYVAS**
Medžiagą siųsti: J. Šoliūnai
4545 W. 63 Str., Chicago, Ill., 60629

SMŪGIS STUDENTAMS J. ŠOLIŪNAS

Pereitą savaitę trumpai perdavėme žinią — paaiškinimą, kad netolimoje ateityje šio krašto studentams bus nutraukiamos socialinės apsaugos mėnesinės pašalpos. Tai yra skaudus ir, mūsų nuomone, neteisingas žingsnis.

Nutraukiant studentams pašalpas, tiesioginiai yra pasakoma, kad aukštesniojo ir aukštojo mokslo galės daugiau siekti tik turtingesnieji. Netiesiogine prasme, pašalpas nutraukiant, pasisakoma ir prieš paramą etninėms mažumoms bei privačias mokyklas lankantiems studentams.

Šio krašto socialinės apsaugos pašalpos studentams, 18-22 metų laikotarpį, buvo pradėtos mokėti 1965-jų metų pradžioje.

Nėra abejonės, kad tų pašalpų mokėjimas buvo nepaprasta talka neturtingesniems šio krašto gyventojams. Pašalpos labai dažnai įgalino gimnazijas baigus toliau tęsti mokslą universitete arba techninėje mokykloje. Kas svarbiausia — pašalpos galėjo pasinaudoti tų piliečių vaikai, kuriems parama buvo reikalingiausia. Tai darbininkų, pasitraukusių pensijon, arba tapusių nedarbingais, jaunimas.

Socialinės apsaugos pašalpos studentams suteikė tiesiogines galimybes aukštojo mokslo siekti ne tik turtingųjų šeimų vaikams, bet ir tų gyventojų prieraugliui, kuriam pašalpa buvo vienintelis pajamų šaltinis. Mėnesinės pašalpos buvo patenkinamai didelės ir tik jų dėka studentas pajėgė užsimokėti už mokslą bei pragyvenimą — maistą ir butą.

Esu tiesioginis liudininkas tūkstančių atvejų, kada studentai, netekę dėl kokių nors priežasčių mėnesinės socialinės apsaugos pašalpų, buvo priversti nutraukti mokslą.

Teisė į mokslą tapo ne tik turtingųjų privilegija, bet ir nepasiturinčiųjų teise. Tik šių pašalpų dėka Amerika galėjo didžiulotis, kad ji tapo viena

pažangiausių valstybių pasaulyje, teikianti progas ir aukštąjį mokslą daugumai krašto jaunimo. Šioje srityje Amerika tapo neturtingųjų gynėja. Jaunuolio noras šviestis ir pasiekti laimės žiburį tapo vienintele sąlyga geresniam rytojui. Tėvų turtingumas tapo antraeilium dalyku.

Mažiau pasiturintiems teks daugiau naudotis valstijų išlaikomais sekulariniais universitetais.

Daugumos šio krašto katalikų, o galbūt ir kitų religijų, vaikai lanko privačių konfesijų universitetus.

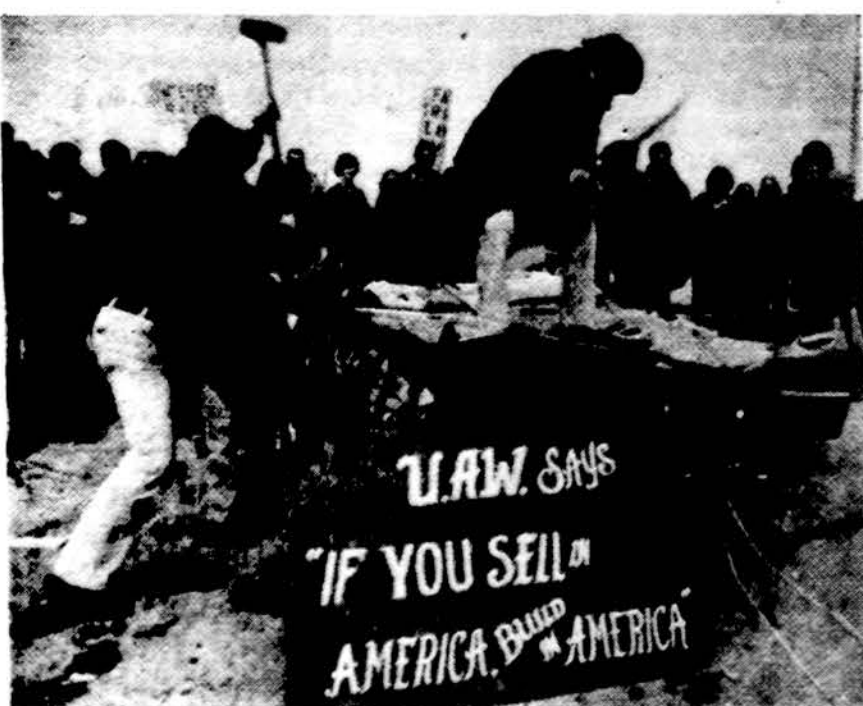
Nėra jokios abejonės, kad pašalpų studentams nutraukimas tiesioginiai palies daug skaudžiau visas mažumas negu baltuosius anglosaksiškuosius, protestantus — Amerikos gyventojų daugumą. Visos statistikos aiškiai byloja, kad įvairios tautinės ir rasinės mažumos turi žemesnės pajamas. Labai dažnai lietuviai, lenkai, ispanai ar juodos studentas aukštojo mokslo siekti tegalėdavo tik socialinės apsaugos pašalpų dėka.

Kita bėda. Pašalpas studentams nutraukus, sumažės studentų skaičius. Vadinasi, daugiau jaunimo, su mažesniu išsimokslinimu, turės susirasti darbus.

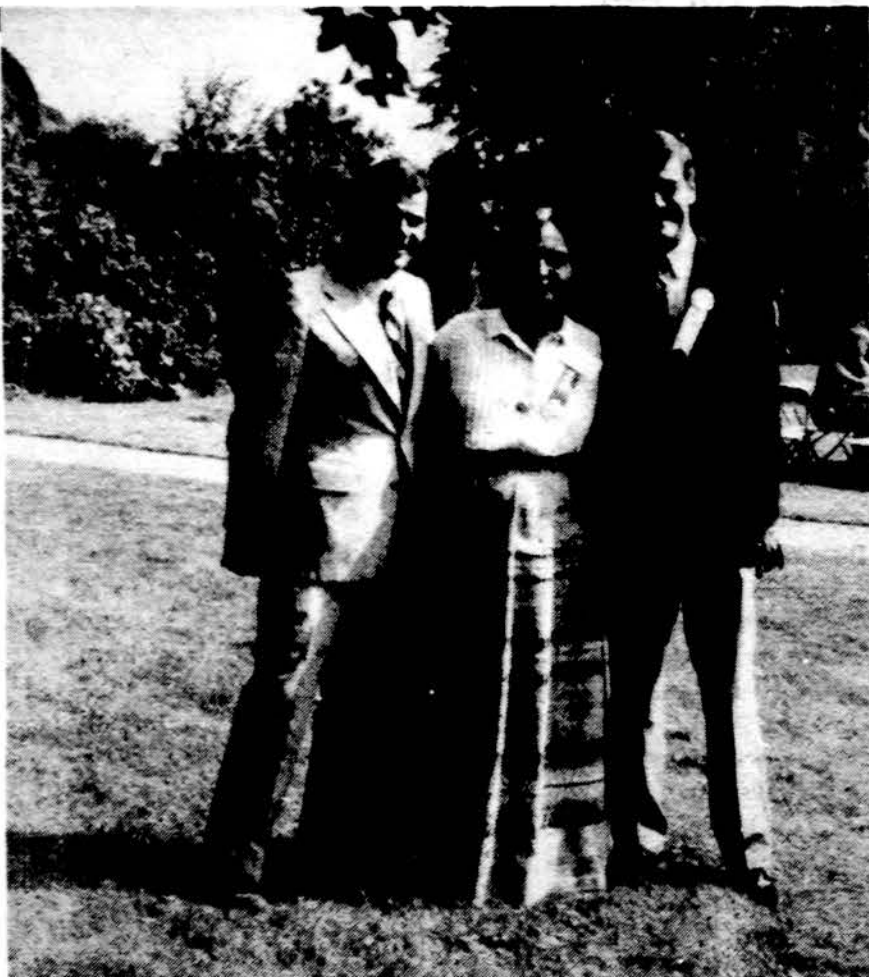
Šiuo metu kompiuteriai ir robotai vis daugiau iš darbo išstumia mažiau išsimokslinusių jaunuolių. Uždarius duris į aukštesnį išsimokslinimą, savaime aišku, atsirast daugiau jaunimo, bet ne darbų.

Nutraukus pašalpas studentams, tėvai, kurie norėtų savo vaikus išmokyti, bus priversti ilgiau dirbti. Vieton pasitraukus pensijon (žinant, kad pensininko vaikas jau neturės teisės į studento pašalpą), dabar pensininkas ir toliau dirbs.

Prailgintas pensininko užsibuvimas darbe savaime mažina naujų, jaunesnių darbininkų paklausą. Vadinasi, pašalpų nutraukimas studentams ir šituo būdu prisidės prie bedarbių skaičiaus padidinimo.

Amerikiečiai, automobilių darbininkai, protestuodami daug japoniškų automobilių.

Pabaltijo kraštų minėjimo, vykusio Chicago ir aplinkinių esančių namuose, programos vedėja Danguolė Valentaitė su žmogaus teisių komisijos direktorium Marion Baruch (kairėje) ir senatorium Philip Crane.

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

STASIO BARZDUKO NETEKUS

Kai namuose suskamba telefonas, ne kartą prisimeniu ragelyje girdėtą balsą: „Bičiuli, ar gavai šiandien naujaušius lietuviškus laikraščius. Gal man nors straipsnių antraštes perskaitytum“.

Tai būdavo mokytojo, kalbininko Stasio Barzduko balsas, kai jis dviem atvejais buvo atvežtas tyrimams į klinikas prie Washingtono. Deja, š.m. rugsėjo 13 dieną jo balsas jau amžinai nutilo šioje žemėje ir baigėsi jo ilgo bei labai produktyvaus gyvenimo „ant valandžių“, nes prieš 3-4 metus dar Chicagoje jo brolis Kazys Barzdukas ne kartą man, gal ir kitiems, yra minėjęs, kad brolis Stasys, sunkiai susirgęs, gyvena jau „ant valandžių“.

Tikrai, kai tau šviesa akyse visiškai užtemsta, kai visai nebegali paeiti, o dar po kurio laiko ir ranką sunkia bėpaki, ligą tikrai yra sunki. Ne kartą St. Barzduką lankydami klinikoje prie Washingtono, matėm ir jautėm, kaip jis tikėjosi tą sunkią ligą nugalėti, sustiprėti, kiek daug jis dar turėjo vilčių. Jo atmintis ir protas tebėravo šviesiausi, gulėdamas lovoje ar paėmęs telefoną ragelį jis klausėsi jam skaitomų straipsnių iš lietuvių spaudo. Jis taip pat diktavo straipsnius ar laiškus, kad kiti juos užrašytų, iki paskutinio atodūso grynė LB idėją, džiaugėsi tais savo buvusiais mokiniais, kurių vaikai išaugo lietuviais ir dalyvauja lietuviškoje veikloje. Žinias apie jaunimo veiklą tiesiog gaudytė gaudydavo. St. Barzdukui gulint klinikoje prie Washingtono, jam straipsnius skaitydavo J. Laučka, A. Vaičiulaitis, jo sūnus architektas Arvydas ir ypač nepamainomas talkininkas buvo jo buvęs mokinys Aloyzas Aidis. Tokių talkininkų, kiek žinau, jis turėjo ir Clevelande, šalia savo ištikimos dukters Aušros ir sūnaus Gyčio.

Su St. Barzduku susipažinom 1954 metais senojų Chicago lietuvių kolonijoje Bridgeporte, tuometiniuose Lietuvių Auditorijos rūmuose. Tada vyko Eichstaedto lietuvių gimnazijos IV-sios ir paskutinės abiturientų laidos subuvimas penkmečio sukakties proga. Tos laidos mokytojas bei klasės auklėtojas kaip tik ir buvo mokinių neužmirštas ir jų labai gerbiamas St. Barzdukas. Prisimenu, koks šaunus ir linksmas buvo tas jų subuvimo vakaras. Patekau į jį todėl, kad žmona baigė tą laidą. O šalia jos buvo Vytautas

Kamantas, Antanas Sabalys, Regina Stuopytė-Kazlauskienė, Nijolė Grinienė, Sofija Mažionytė, Leonas Tamašauskas-Tomkus ir eilė kitų. Tą vakarą, tiek buvęs klasės auklėtojas bei mokytojas, tiek ir buvęs jo mokinių jautėsi kaip artimiausi draugai ir, kiek prisimenu, per visą vakarą St. Barzdukas nesustojė šokdines savo buvusias mokyklas. Kai po eilės metų apie St. Barzduką rašytam straipsnyje pavadinau jį puikiu šokėju, radęs progą už tai padėkoti.

Atėjo ir 1956 metai Chicagoje. Tai buvo istoriniai metai, nes tais metais įvyko pirmoji plačios apimties JAV ir Kanados lietuvių dainų šventė, ir buvusį Chicago „Koližiejų“ sutraukusi per 10,000 žiūrovų minia. Tais metais gimė Chicago Lietuvos opera, tais metais jau buvo planuojama ir pirmoji JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventė, įvykusi 1957 metais.

Bičiuliu A. Dzirvono ir Vyta. Radžiaus raginamas, buvau įtrauktas į Dainų šventės vykdomąjį komitetą. Tą šventę rengė ne LB, bet iš lietuvių chorų atstovų sudarytas vykdomasis komitetas, vadovaujamas muzikės A. Stephens.

Šalia vykdomojo komiteto buvo sudarytas ir platesnės apimties plenumas, į kurį įėjo ir LB atstovai. LB tais metais žengė kuklius žingsnius ir didelio svorio dar neturėjo. Tiek vykdomajam komitetui, tiek vėliau ir plenumui išliko aštrus klausimas: kas tars atidarymo žodį Dainų šventei pradedant. Ir čia, nors ir nedrąsiai, išliko tuometinio JAV LB krašto valdybos pirmininko St. Barzduko kandidatūra. Tačiau kartu išliko ir gana stipri opozicija prieš jo kandidatūrą, ir plenumo balsai dalijosi maždaug pusiau. Tuo metu dar nebuvo karštas LB šalininkas, tačiau už St. Barzduko kandidatūrą iš širdies pabalsavau, ir mes laimėjome labai nedidele persvara.

Niekad aš to St. Barzdukui nesakiau, nesigyriau, tik kai neteisingai kartais spaudoje būdavo skelbiama, kad visas Dainų ir Tautinių šokių šventes rengė LB, jam primindavau, kad I-ją Dainų šventę 1956 m. Chicagoje visgi rengė ne LB, nors iš jos buvo gauta kelių šimtų dolerių parama. St. Barzdukas su tuo sutiko. Bėgo metai po metų. St. Barzdukas, vis būdamas atsakingose pareigose: JAV LB krašto valdybos pirmininkas, PLB vicepirmininkas, po to pirmininkas, beveik kiekvieną savaitę turėjo važinėti į įvairius suvažiavimus, posė-

džius, šventes. O šokiadienių vakarus, dažnai iki giles nakties, praleisdavo prie rašomojo stalo: rašydamas straipsnius, redaguodamas „Pasaulio Lietuvį“, taisydamas lit. mokyklos mokinių darbus ir t.t.

Kartą, kai jau gulėjo klinikoje prie Washingtono ligoninio lovoje, jis man beveik su sąsūnėmis prasitarė: kažin ar tas ilgas sėdėjimas prie rašomojo stalo nepakenkė mano sveikatai, mano regėjimui? Tačiau kartu jo veide pastebėjau ir džiaugsmo akimirkas, kad gyvenimas nenuėjo veltui, kad jis išaugino ne tik gražią savo šeimą, bet ir tautinių požiūrių susipratusių savo mokinių tvirtas gretas, kad jo ugdyta LB tapo pagrindiniu kūriniu, jungiančiu laisvojo pasaulio lietuvių gretas.

Praejusio sausio 14 d. vakare su žmona nuvažiuojant į kliniką prie Washingtono apilankyti St. Barzduko. Kai atėjo Aloyzas Aidis su naujaisiu „Aidu“ numeriu ligonio apšviestį, paprašiau, kad valandėlei paliktų mane vieną su St. Barzduku, nes į magnetofono juostą noriu įrašyti jo gyvenimo „išpažintį“. Daviau jam tris pagrindinius klausimus: papasakoti apie savo, kaip pedagogo, kalbininko ir bendruomenininko darbus. Jis į ne-tvirtas rankas paėmė mikrofoną, atsikosėjo ir, kaip upės srovė, ėmė riedėti jo pasakojimai nuo gimtųjų namų Sūdūvoje iki vadovavimo Pasaulio Lietuvių Bendruomenei. Toji daugiau negu valandą trūkusi jo išpažintis, kurios ištraukos tam tikrais atvejais per „AB“ radiją buvo perduotos Lietuvai, juostoje liko JAV valdžios informacijos įstaigos archyve, jos nuorašą turi sūnus Arvydas. Tačiau svarbiausia, kad St. Barzduko balsui šioje žemėje amžinai nutylus, jį dar ne kartą tiek mes, tiek ir Lietuva išgirs per radiją, jį matysime ir girdėsime specialiaame filme galbūt jo balso, įrašai yra likę ir kitų lietuvių radijo valandėlių archyvuose.

Stasys Barzdukas ilgai liks gyvas lietuvių širdyse, nes savo gyvenimą paskyrė tam, kad lietuvių tauta išliktų gyva ne tik tėvynėje, bet ir plačiajam pasauly, kur likimas ją išblaškė.

V.L.R.

Senieji reikalingi švelnumo, kaip jie reikalingi saulės.
V. Hugo

Sovietų Sąjungos karys Pestrezovas, paimtas į nelaisvę Pietų Afrikos karių Angoloje. Iš viso invazijos metu paėmė į nelaisvę 27 sovietinius patarėjus, kurių tarpe 7 buvo moterys

DR. ZIBUTE ZAPARACKAS

Telef. — 337-1285
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
700 North Michigan, Suite 400
Valandos pagal susitarimą

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINČAS BRIZGYS
Teisų daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėję.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$42.00 \$25.00 \$17.00	
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00 \$26.00 \$18.00	
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00 \$25.00 \$17.00	
Užsienyje	\$42.00 \$25.00 \$17.00	
Kitur — Amerikoje	\$40.00 \$22.00 \$15.00	
Savaitinis	\$28.00 \$17.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesuaukštinti straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by
MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar prideda 48 ct. valstijos mokestį.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirmą ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30
val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val pagal susitarimą: pirm., antr. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4. Šeštadi. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akų ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GÁ 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Išstaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šest.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2639 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštadi. 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šest. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penktadienį.
3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Egin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penktadienį. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILBORA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadienis pagal susitarimą

DR. K. M. ŽYMANČAS

DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiadienį. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

SVARBŪS IR NESVARBŪS
KLAUSIMAI

Ar jums pridera tam tikriems, su Lietuvos byla susijusiems, uždaviniais atlikti už pinigų angažuoti (pasamdyti) svetimtaučių specialistų bendrovę? Šis klausimas pastarųjų metu smarkiai sudirgino mūsų visuomenę. Dėl to ir mes šabandykime su juo čia truputį pasigalinti.

Pirmiausia — dėl principo. Kokios būtų kliūtys, iš tautinės moralės pozicijų žiūrint, kurios neleis leistis laisvinimo darbą dirbantiems lietuviams tam darbui į talką pasikviesti kurio nors atžvilgiu kvalifikuotų svetimtaučių? Mąstymu, kad beveik jokios. Tie, kurie manė kitaip, paprastai nurodo į du momentus: pirma, negerai esą samdyti; antra, negerai esą samdyti svetimtaučius. Bet — argi iš tikrųjų?

Imkime, pvz., samdymo momentą. Juk šis momentas jau seniai turi vietą mūsų laisvinimo darbų sistemoje. Net nesigilinant į faktą, kad nuo pat laisvės kovų laikų kai kurie mūsų veikėjai dirbo laisvinimo darbą, už tai gaudami iš amerikiečių algą, turėdami prisiminti, kad ir šandien tiek ALTA, tiek VLIKas turi apmokamų tarnautojų. Be to, visi veiksniai kartas nuo karto pasamdo, specialiam uždaviniui atlikti (pvz., dokumentinei knygai paruošti, vertimui padaryti, filmui susukti) kvalifikuotus specialistus.

Tiesą, talkinti tėvynės reikalui yra kiekvieno lietuvių tautinė pareiga, ne privilegija. Tačiau tai nereiškia, kad, atliekant tautinę pareigą, už tai niekad negalima imti atlyginimo. Gydytojo pareiga yra teikti medicininę pagalbą savo pacientams, bet iš to neseka išvada, kad už savo pataravimus gydytojui reikalauji honoraro yra nedora. Yra gydytojų, kurie didelę savo darbo valandų dalį atidirba veltui ar pusvelčiui. Tai labai graži, pavyzdžiui, ir už tai mes tokius tik gerbiame. Bet tai visiškai nereiškia, kad smerktini yra kiti gydytojai, kurie dirba tik atlyginimui.

Negerbame tačiau tų, kurie savo profesiją praktikuoja vien tik didesnio pelno siekdami, vien tik iš pinigų meilės, kurie neturi vidinio pašaukimo savo profesijai, nerodo dėmesio nei pacientams, nei savo pačių profesinei pažangai, kurie čia pat mestų medicinos praktiką ir eiti duobų kasti, jeigu tik tokiame darbe suostytų sau didesnį pelną. Lygiai tas pat galioja ir "lietuviškos profesijos": reikia skirti tą tautietį, kuris dirbdamas Lietuvoje iš idėjos tam tikrais atvejais už savo darbą neatsisako honoraro, nuo tokių, kurie lietuviškos darbui neįdėčia jokios specifinės vidinės meilės, ir dirba tik dėl atlyginimo, o jei atlyginimo negautų, tai lietuviškos darbą nieko neįdėčia visiškai nutrauktų ir eiti automobilių taisytį ar puodų parduotinėti.

O kodėl iš viso ateitinka taip, kad kartais už tautinį darbą tenka atlyginimas mokėti? Atsakymas, regis, aiškus: net ir tautinis darbas gali iš jį dirbančiojo pareikalauti tiek energijos ir laiko, kad, jeigu jis už tai nebūtų atlyginamas, jis neturėtų iš jo pragyventi. Iš tiesų labai daug lietuvių, jos kultūrai ir laisvės bylai naudingų užmojų, pasilikę nerealiuotų paprastiems dalykams dėl to, kad jų realizavimui nebuvo tenka laisvalaikio valandų. Be to, daugelis tokių darbų reikalauja specialių sugebėjimų ar kvalifikacijų, kurių neturi iš gero noro dirbantis pensininkas, namų ponis ar šiaip daugiau tam laiko galintis skirti eilinis asmuo.

Ir mūsų spauda, knyglei-

dyba, švietimas vargsta ne dėl to, kad tai nebūtų tautai naudingas darbas, o dėl to, kad mūsų visuomenė tą darbą nepakankamai remia. Čia, beje, ne visuomenės pajėgumo, o jos vertybių skalės klausimas; geroj kolonijoj vienas karčiarninkui tautietii per metus sumeta daugiau, negu viosose kolonijose kartu sudėjus VLIKui. Atseit, visuomenė "žino", kas jai reikalinga ir kas ne... Tik tuo per daug girtis gal ir nereikėtų.

Na, gerai, sutiks dažnas skaitytojas, dėl savųjų specialistų ar pilno laiko tarnautojų samdymo nesišypsiosime, bet kam dar čia reikia svetimtaučių? Vadinasi, principo reikalas: samdytis kartais gal ir gerai, bet jokiu būdu ne svetimtaučių!

Tačiau "principas" vis dėlto gerokai juokingas. Apie kokius "svetimtaučius" čia kalbame? Gyvename Amerikoje, čia gimdome ir auklėjame savo vaikus, Ameriką laikome savo draugu (kiti net iki to taško, kad kiekvieną amerikiečių valdžios pakrikavimą laikome išdavyste) ir, be to, pačių pagrindinių mūsų laisvės kovos ramsčių, daugumas esame Amerikos piliečiai, balsuotojai, jos vyriausybės rinkėjai ir krašto ateities sprendėjai ir kaip tokie nuolatos beldžiamės į jos laikraštinių, kongresninių, senatorių, valstybės sekretorių, prezidento duris, prašydami mūsų reikalui paramos, patys savo profesiniame gyvenime ir asmeniškose finansuose naudodamės amerikietiškais darbo metodais ir jais grindžiamame asmenini savo kilimą — ir štai va dabar, svarstydami, kaip efektingiausiai atlikti tam tikrus mūsų visuomenės politinius uždavinius (kovos lauke, kuriame turime konkuruoti su simtu kitų "specialaus intereso" grupių rafinuotomis pastangomis), girdime "išminčių" sakant, jog ne, neturime teisės čia pasitelkti iš politinio spaudimo ir politinių interesų gynybos darbo sėkmingai pragyvenančios specialistų grupės, kadangi tie specialistai, matai, vis dėlto amerikiečiai, taigi, vadinasi... "svetimtaučiai".

(Idomu, kaip į šį amerikiečių kaip "baubo" argumentą pažūrėtų Lietuvos Vyčiai, ALRK, ALRKS, SLA ir kitos senųjų Amerikos lietuvių organizacijos?)

Šiuo rašymu nenorime sudaryti įspūdžio, kad besąlygiškai pritariame A. Mažeikos, D. Barauskaitės, L. Valiuko ir kitų kaliforniečių naujai įsteigto aktyvistų grupės sprendimui pasitelkti Hannaford b-vę tam tikriems laisvinimo kovos uždaviniams vykdyti. Tvirtiname tik tai, kad tam sprendimui neprieštarauja tautinė dorovė.

Tačiau sprendimo sutai-komumas su mūsų tautine etika dar neišsprendžia jo naudos klausimo. O tai ir būtų šiuo atveju pats pagrindinis rūpestis. Ar Hannaford b-vės angažavimas iš tiesų naudingas ir tikalingas? Kokį rezultatą iš to bus pagrįstai galima tikėtis? Ar tie rezultatai pateisina nemazda dėl jų padarytas išlaidas? Ar panašios naudos mūsų reikalui būtų buvę galima realizuoti ir kitomis priemonėmis? Ar tie, kurie administruoja b-vės samdymą ir kontroliuoja jos darbą, patys pasižymi išimtinės, racionalumu, gera nuovoka (ir kaip jie šiomis savybėmis lyginasi su, pvz. VLIKo valdyba)? Tai, o ne kas kita, yra esminiai su šiuo reikalu susiję klausimai. Juos pasvarstysime kitą kartą.

M. Dr.

KUR PADANGĖSE SKRAJOJA ERELIAI

Keletas įspūdžių iš kelionės su palapine

(Tęsinys)

RITONĖ RUDAITIENĖ

Vandeniui visiškai užpylus plaustą, vos nepradom vieno bendrakeleivio ir vos-nevos išakrapštem patys savo jėgom iš apačioje krioklio susidariusio nepaprastai stipraus verpeto (Trečiojo plausto irklas sulūžo per pusę ir reikėjo išmesti virves, už kurių jį galų gale ištraukėm).

Jei kas ginčytų, kad nebuvo bausis ir be reikalo širdis taip smarkiai plakė, keltiau klausimą, kodėl po kelionės visi išsiskyrėm taip suartėję, net pasikeitę adresais, kad bent švenčių metu galėtumėm vienas kitą pasveikinti laiskeliais?

Arches valstybiniame parke

Šis natūralus akmens arkų, langų, smailių iškyšulių ir bokštų amfiteatras yra Utah valstijos raudonakmenio širdyje, truputį į šiaurę nuo Colorado upės krante prisišliejusio Moab miestelio.

Akmuo, kuriame šios arkos susiformavo, atsirado prieš maždaug 150 milijonų metų. Manoma, kad 300 pėdų smėlio sluoksnį, kuris vėliau suakmenėjo, daugiausia supūtė vėjas. Laikui bėgant, smėlio dykuma buvo užpilta naujais sluoksniais, kuriuos ištiko toks pat likimas. Kai pagaliau žemės drebėjimai akmenį iškėlė į paviršių ir suskaldė, vadina-mas Entrados smiltainis atsivėrė gamtos valiai. Šiuo būdu, lietaus, vėjo, šalnos ir saulės įtakoje gimė pasakiškai didingos arkos. Tokio įspūdingo arkų skaičiaus kaip šis, niekur kitur nėra.

Idomu, kad gamtos reiškiniai smiltainio daugiau nebeatsisto, bet tik toliau jį ardo ir griauia, nors šis procesas vyksta labai pamažu. Smiltainio sudėtis labai nevienoda. Ji priklauso nuo natūralaus "cemento" — šiuo atveju dažniausiai kalcio mišinio, kuris smiltainiui suteikia kietumą ir atsparumą. Vienur, ranka patrynus, išbrysa smėlio vos tik keli grūdėliai, o šiek tiek toliau — beveik apypilnė saują. Gamta veikia žymiai lėčiau, bet ilgainiui, panašiu būdu, išnyksta kalnai ir atsivėria tarpekiai. Dėl erozijos, kai kurios arkos stovi visiškai izoliuotos, vienišos. Ilgainiui, oro pasikeitimai jas sugriauja ir jos pavirs smėliu. Šį procesą Arches parke galima matyti įvairiose stadijose.

Kadangi parkas turi 47 mylias išgrįsto kelio, yra imanoma su juo gana gerai susipažinti tik pravažiuojant mašina. Įvairūs takai ir takeliai dažnai nuveda ir atidengia lankytojui žymiai didingesnį vaizdą. Be to, šių kolosalinių arkų šešėliuose visuomet laukia vėsi, maloni atgaiva.

Galbūt pati gražiausia yra Peizažo arka (Landscape Arch). Didžiujamasi, kad tai pati ilgiausia natūrali arka visame pasaulyje. Ši arka yra 291 pėdos ilgio ir iki 118 pėdų aukščio. Matematiškai apskaičiuojant, tai netikėtina reiškinys. Dešinioji arkos pusė vos 6 pėdų storumo, o viduryje išsiskleidžia net 20-ties pėdų plotis ir sveria tūkstantčius tonų! Bet, kol kas,

visus stebindama, ji dar vis tebestovi.

Gražiausia ir įspūdingiausia yra Gležnoji arka (Delicate Arch). Tačiau pamatyti ją iš arti nėra taip lengva. Niekomet nepamiršiu mūsų pusantros mylios kelionės pėsčiomis per įkaitusį, labai stačią 500 pėdų aukštyn kylantį smiltainį, 110-ties laipsnių (o gal net ir daugiau) karštyje. Tačiau, koks džiaugsmas ją staiga, už kalno postūlio netikėtai išvydus! Daili ji būtų ir viena pati, bet La Sal snieguotų kalnų fone, Gležnoji arka — nepamirštama gražuolė!

Arches parko 114 kvadratinį mylių plote yra net 96 arkos ir figūros. Ypač mėgstama fotografuoti arkas pavardintas pingvinais, dramblių, paradu, balansuojamu akmenimi, Edeno sodu, Babelio bokštu, juodoju angelu, trimis pletkininkėmis, vargonais, degančia krosnimi ir kt.

Išskyrus mažus drižiuskus, varnas, erelius ir vanagus, jokios kitos gyvybės nepastebėjome. Neteko matyti skorpionų, barškuolių, stūrų nei lapų, nors visi jie, prisitaikę šiose sunkiose sąlygose, puikiai gyvena.

Augmenija labai skurdi, tačiau vasaros metu, beveik išdžiūvusios Druskos upytės slėnyje nuo ankstaus pavasario žydi laukinės gėlės. Šioje vietoje, tebestovi vieno atsiskyrėlio 1888 metais iš rastų ir apylinkėse susiriktos medžiagos pastatyta trobelė. Ji yra saugojama, kaip istorinis paminklas. Sunku įsivaiz-

duoti, kad tokioje aplinkumoje, šešetos asmenų šeima galėjo išgyventi ir išsimaitinti net 20 metų! Kaip greitai, vis dėlto, gamta atsiima tai, ką žmogus savo išradimumu ir didelio darbo bei pasišventimu dėka taip sunkiai iš jos išikovojo.

Mesa Verde

Colorado pietvakariuose yra vešli, žalia aukštuma, ispanų pavadinta Mesa Verde (žaliasis stalas). Šioje aukštumoje maždaug prieš 1300 metų gyveno indėnai. Iš pradžių jie gyveno labai paprastose, žemėje išsikastose duobėse, susibūrę į nedidelius vienišius. Derlingoje, raudonoje, vėjo išpuentoje aukštumų žemėje, šie žmonės augino kukurūzus, pupeles ir dar kai kurias daržoves. Naminių gyvulių, išskyrus šunis ir kalakutus, jie neturėjo. Manoma, kad ir kalakutus augino ne tiek dėl valgio, kiek dėl plunksnų, kurias naudodavo antklodžių audime.

Puodynų gaminime tais laikais jie dar nepasizymėjo, mokėjo išpinti labai dailias pintines ir sudėtingus krepšius, kuriuose galėdavo laikyti net vandenį. Archeologai ir iškasę tyrinėtojai pavadino juos pintinių gamintojais — "basketmakers".

Aštuntojo šimtmečio viduryje Mesa Verde indėnų palikonyje "Pueblas" pradėjo statyti gyvenamuosius namus virš žemės. Pueblas susmeig-davo medžio stulpus į žemę, kad susidarytų kontrrai; apipindavo juos šakomis ir apklodavo molio sluoksniu. Tą patį metodą vartodavo stogui uždengti. Savo namus jie sujungdavo viena su kitu į pusiau apskritimą, kurio priekyje būdavo iškamosios gilios apskritos duobės — kambariai. Galbūt šie požeminiai kambariai davė pradžią kivoms, kuriose vėlesniais laikais vykdavo religinės apeigos.

Prieš maždaug tūkstantį metų buvo pradėtas vartoti akmuo. Dvyliktame šimtme-tyje namų statyba pasidarė gana sudėtinga. Kai kurie stiprūs, kompaktiški, iš akmens pastatyti daugia-būčiai pastatai turėjo net tris aukštus, iki 50-ties kambarių ir centrinių kiemų, kuriame visuomet būdavo bent keletas kivų.

Dvyliktojo šimtmečio gale, įvyko kažkas nepaprasto. Mesa Verde gyventojai paliko savo namus ir pradėjo statyti

panašias gyvenvietes tarpekliuose esančiose uolose. Niekas iš tikrųjų nežino, kokia buvo šio drastiško pasikeitimo priežastis. Gyvenimas uolose turėjo būti nepaprastai sunkus: reikėjo pakelti didelį karštį vasarą ir šaltį žiemą. Be to, žmonės turėjo gyventi nepaprastai ankštai, susispaudę. Lankant šias uolas, teko leistis stačiais, labai ilgais, specialiai pastatytais geležiniais laiptais, kopti į viršų 32 pėdų aukštumo medinėmis kopėčiomis, ir vienu atveju visomis keturiomis rėplioti žemui, siauru, 12 pėdų ilgumo tuneliu. Tai tik sveikiems ir jauniems prieinamos vietos. Tad ką gi darė vaikai ir seneliai? Kaip jie atsigabendavo vandenį ir kaip susisėdavo ploščiaikalnyje nuimant derlių?

Praėjus vos 75 metams, 13-tojo šimtmečio gale, uolų gyventojai staiga paliko savo išradingai įsirengtas gyvenvietes ir daugiau niekuomet į jas nebesugrįžo. Kodėl tai įvyko? Atsakymo ir čia niekas neturi. Galima tik spėti. Galbūt jiems pritrūko vandens ar maisto? Gal pasidarė nebeįveikiamas toliau taip gyventi? Mokslininkai mano, kad išsikraustę iš Mesa Verde uolų, Anasazi (senovės) indėnai apsigyveno Rio Grande slėnyje ir apylinkėse.

Daugelį šimtmečių tūnojo tos uolos niekam nežinomos. Net ispanai, kurie tose apylinkėse įsikūrė 18-to šimtmečio viduryje, apie jas nieko nežinojo. Buvo lemta, kad 1888 metų gruodžio mėnesį, vieną jų netikėtai užtikto du kaubojai, mažai tuomet žinomoje Mesa Verde beiškodami savo paklydusių galvių. Galima įsivaizduoti jų nustebimą, kai prijoję Chapin tarpeklio kraštą, kitoje pusėje išvydo neįtikėtiną reginį. Milžiniškos uolos skliaute, tarytum užburtas, stovėjo tylus, išmiręs akmeninis miestas. Atradęjų nustebimas ir susijaudinimas būtų buvęs dar didesnis, jei tą dieną nebūtų siautėjusi sniego pūga. Netoliese, kitose uolose slėpėsi dar bent devynių "rūmų" griuvėsiai, kai kurie net įspūdingesni už šiuos.

Balkonų rūmuose, pavyzdžiui, visas kiemas yra išgrįstas. Iš trijų pusių stovi dar visai gerai išilaukę daugiaaukščiai pastatai, kurių virtutines duris jungia balkonėliai. Kiemo priekis aptvertas akmenine siena, kad mažamečiai vaikai nenusiristų 700 pėdų gilumo tarpeklin. Kambariai labai nedideli, kai kurie ištin-kuoti arba išpuoti baltais ir raudonais raštais.

(Bus daugiau)

"Draugo" dienraščio metinio koncerto dalis svečių. Iš kairės: dail. Petras Aleksa, P. Vaičekaus-

kienė, inž. P. Vaičekauskas ir inž. Antanas Ru-nuotr. Jono Kuprio

ATOLAS —
KORALŲ SALA

JURGIS GLIAUDA

66

Jis gardžiavosi omletu, kramtė gruzdintą duoną, gerė gerą kavą ir smegenyse vartalojo su pusryčio gėrybėmis gaunamas mintis.

Aplink buvo gero viešbučio kavinės komfortas. Gal tai senų bočių balsas, ataidėjęs jaunųjų galvose. Tų senų seniausių bočių, kurie šimtmečių tamsoj naikino dvarus, kirviais kapojo dvarų salonuose brangiausius klavesinus?..

Patalpos šone, už kelių plačialapių palmių vazonuose, jis matė juodą fortepioną.

Siurpulingiausia naikinimo scena: vandalas su užsimotu kirviu ties pianino klaviatūra...

Girinis skaitė, kad dar prieš rusų revoliuciją ten buvo kategorija pasitulių pirklių, kurie mėgo vandaliskias orgijas rengti restoranuose. Gėrimų buteliais jie daužė brangius veidrodžius, nes, esą, veidrodžiai ne taip rodo jų veidus.

"Rusiškų pirklių ideologija", šyptelėjo Girinis, sriubčiodamas kavą, "kurį paveldėjo vandaliskasis jaunimas. Šiame naikinime žydi infantilizmas, pasakė viešbučio tarnautojas. Tikrai, tikrai! Mokiniai degina savo mokyklas. Juodžiai degina savo gyvenamus rajonus. Šis jaunimas sunaikino jų sueigai jų tėvų išnuomotą patalpą".

Jis vartalojo mintį sensacingas spaudos antraštes. Štai ir juodųjų piliečių maišto nusakymas riebiomis raidėmis pirmuose puslapiuose: "Juodųjų išsi-veržimas iš geto su pykčiu širdyje", "Juodasis getas rodo savo rūstybę".

Girinis bandė tokio pat kabalistiško stiliaus

žodžių kombinaciją: "Lietuviai su rūstybe kom-fortui".

Pilnas įdomių galvojimo atradimų, drąsių siužetų, net susiklosčiusių frazių, jis grįžo namo. Duryse buvo įkištas raštelis: "Paskambink man. Tuoj. Tuoj. B." Buvo telefono numeris.

Tuo pat jis paskambino. Tai buvo Terry telefonas. Tai buvo Beverly. Ji įsakė jam laukti jos atvykstant. Tai buvo gera naujiena. Jis turėjo kelis butelius vyno. Pasiruošimas susitikti Beverly nebuvo problema. O palaimingi egzistencijos apsišėrimai: televizijos programa, kuri patinka, cigaretė, prie kurios pripratęs, jaunos moters laukimas, kuri sava! Tokio reiškinio grandinė įprasmina gyvenimo beprasmiškumą. Tokios situacijos gamina pasitėkėjimą savi ir savo gyvenčiūros racionalumu.

Tualetas kambario buvo platus veidrodžis, prieš kurį rytai patogu skustis. Veidrodžio beribėje jis matė savo veidą, savo akis, retėjančius ir įmantriai suveltus plaukus, savo smakrą, atkaklų ir staigų, kuris patiko visoms jo moterims. Keista, keista mintis! Kaip gi trenktų jis dabar veidrodį skutimosi muilo dėžute! Veidrodžiai suskiltų, subyrėtų: skeveldros blykstelėtų jo akys, jo lūpų dalis, nosies lūžis. Suklęs veidrodį, kuriame buvo jo veidas, jis sudaudytų save! Gal taip, atsiliepdami savizudytes geismui, darė visi kūtvelos, kurie daužė veidrodžius?

Girinis paglostė stiklą: nebijo! Kol aš esu tavyje, tu liksi sveikas. Jis susiūkavo, stengdamasis pridengti plaukais plikę viršugalvyje. Jis papureno žandenas. Tarytum naują mintį radęs savo masty-me, jis ją patikrino ir buvo patenkintas: jam organiškai nepriimtina savęs sunaikinimo prielaida.

Už valandos atkako Beverly. Ji atsukubėjo greit-keliu ir greito važiavimo įtampas atpalviai buvo jos akys ir veide.

— Ar esi girdėjęs apie gailėtingąją seserį, lietu-vaitę Vilbena Gudaitis? — ji teisingai ištare vardą ir pavardę.

— Jos nepažįstu, — nustebė jis klausiamas, — žinau, tokia egzistuoja. Ir kas?

— Ji egzistuoja perpus su drama, — griežtai pasakė Beverly. — Aš ir Terry, kaip "Moterys lygos" pareigūnės, šiandieną, ankščiausia rytą, buvome painformuotos apie Vilbenos nelaimę. Abi buvome ligoninėje. Taip, "Moterys lyga" tuo faktu pripažinta ir respektuota.

— Ir kas gi įvyko? — jis nekantriai suriko.

Beverly įsistebėjo savo tamsiomis akimis:

— Šianakt Vilbena išprievartavo ir beveik nužudė.

— Kas? — Girinis stvėrė Beverly ranką.

— Kas? Aš nežinau. Maniakas, aišku.

— Po velnių! — suriko įtūžęs Girinis. — Tokį j elektros kėdę.

— Auka ligoninėje, — dėstė Beverly. — Policija aiškina. Aišku, nieko neišaiškina. Aukos teta, senyva moteris, gavo šoką. Vilbena, kada aš buvau ligo-ninėje, nebuvo atgavusi sąmonės.

— Po velnių, — rėkė Girinis. — Maniaką į gazo kamara!

Beverly stovėjo prieš jį, drąsi, žvali ir susi-jaudinusi, lyg tebevažiuotų greitkelio šimtą mylių per valandą. Ji nuodingai pasakė:

— Kazin koks kvailys televizijos reporteris nufilmavo garažo kampa, kur Vilbena išžagino ir jau suskubo parodyti.

— Pasakė vardą?

— Gink Die, nei! Jie turi kažin kokį etikos kodek-są. Tokių aukų, kol gyvos, vardų neatidengia. Gal laukia jos mirties? Tada jie smaguriaus jos viso gyvenimo istoriją.

(Bus daugiau)

Dainavoje daugelį vasarų praleidę, šį kartą svarsto ateitininkų reikalus. Iš kairės: L. Kojelis, D. Kojelytė, V. Mušonytė-Aukštuoliene, dr. Idzelis ir nepažįstamas.

Dainava, Mich.

SIDABRINĖ JAUNIMO STOVYKLOS SUKAKTIS

Balta, žalių pušų pavėsyje paskendusį dangaus žvaigždžių tinklą, Visų širdžių prisiminimuose gyva Sidabro sukaktį jau švenčia gražioji Dainava.

Š. m. spalio 17 d. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre bus paminėta jaun. stovyklos — Dainava 25 metų tarnyba mūsų tautos išsilikimo uždaviniais ir siekiams.

Kiekvieno žmogaus gyvenime 25-metis nepaprastai nepaminėtas. Minimas amžius, minimas išdirbtas laikas įstaigoje, fabrike, minima vedybinė sukaktis ir kitos panašios sukaktys, liečiančios asmeninius prisiminimus ar įvykius. Bet asmeninio gyvenimo sukaktys dažnai tik ir liečia šeimos ratelį. Tuo tarpu sukaktis organizacijos ar institucijos, tarnaujančios plačios visuomenės reikalam, tampa jau visuotiniu to egzistuojančio ir visuotinės naudos nešančio vieneto pagerbimu.

Šioje kategorijoje yra Jaunimo stovykla Dainava.

Per 25 metus savo gyvavimo, ji tarnavo ne šimtams, bet dešimtūkstantiniams skaičiumi lietuviško jaunimo ir vyresniųjų, kurie rinkosi ir renkasi, į Dainavą turiningam poilsiui, savų organizacijų tikslams ir bendram mūsų išsilikimo tautos jungimui, jos labui ir darbui.

Per 25 metus šimtu šimtai lietuviškos visuomenės vienu ar kitu atveju naudojosi gražiomis Dainavos pievomis, gaiviosiomis skaidriomis spyglių ežerėlyje, toli nuo gatvės triukšmo ir užteršto oro, praleido ramybės valandas gryno, pušimis dvelkiančio, oro aplinkoje.

O ir žiemą Dainava šimtams jaunuolių suteikia didelio džiaugsmo ir malonumų. Sniego nematantiems australiečiams ir argentiniečiams, jų viešnagės metu Dainavoje žiemoms metu sniegas ir ledu nusiklojęs spyglių tapo akių vaizdas gamtos pažinimo pamoka.

Visus išpučius ir jausmus susijusius su Dainava sunku aprašyti — jie įvairūs ir įvairiai išgyventi daugelio jaunuolių. Dainava didžiūojama. Į Dainavą važiam Dainavoje besilankančios giminės ir draugai, iš kitų kraštų ir iš tėvynės.

Tat šios Dainavos 25-ji gimta diena švėsime ir minėsime spalio 17 d. Detroito apylinkėse — Southfielde. Švėsime be senatorių ir gubernatorių, bet savųjų tarpe, kurie Dainavai padėjo augti ir kurių vaikams, jiems patams ir dabar ne vieno vaiko vaikams ji teikia džiaugsmo ir malonumo.

O tą šventę tinkamai atšvęsti padės solistė iš Toronto Slava Ziemelytė, palydima muziko J. Govėdo; gera vakarienė; Rimo

Kaspučio vadovaujama šokių muzika "Romantika" ir tuo pačiu laiku bus traukiami laimingieji Dainavos laimėjimų bilietai.

Solistė Slava Ziemelytė Dainavos 25-metį

Šią solistę Detroito visuomenės teks pamatyti ir išgirsti pirmą kartą. Gal kai kas jau ir bus supažinęs su jos puikiu kontraltu, iš senesnių mūsų pasklidusių mūsųose naujos jos dainų plokštelės, bet išgirsti ją mūsų scenoje teks pirmą kartą.

Solistė Slava savo muzikinį kelią pradėjo nuo pat jaunystės Lietuvoje. Būdamas labai muzikali, jaunystėje ėmė smuiko ir pianino pamokas. Atvykęs į Kanadą, po II-jo pas. karo, tęsė pianino studijas ir pradėjo dainavimą. Toronto muzikos konservatorijoje studijavo šią sritį su pilna konservatorijos stipendija, kuri buvo duodama tik retais atsitikimais, gabiesiems.

Iš 2,700 varžovų finaliniame Kiwanis muzikos festivalyje, operos ir koncertinių dalykų klasėje iš dviejų premijų pirmąją laimėjo Slava Ziemelytė. Ir vėliau Finlay Memorial ir Massey Hall Toronto ruoštuose koncertuose Slava Ziemelytė yra laimėjusi pirmąsias premijas. Toronto konservatorijoje, operos klasėje yra atlikusi Ulrico rolę — "Kaukių Bilius"; Lola — "Cavalleria Rusticana"; Azucena — "Il Tarvatore" ir kt.

Slava Ziemelytė yra dainavusi Kanados CBC TV-joje operos "Othello" ir "Elektra" pastatymuose.

Solistė yra pasirašiusi sutartį su Kanados opera Srafinos rolę "Night in Venice". Wagnerio Frickos rolę "Die Walkure", Slava buvo paruošta pavaduoti pasaulinio garso dailininkę Maureen Foster.

Apie Slavos Ziemelytės balsą ne kartą rašė Toronto dienraštis Star, įvertinimai — "plačios apimties, gražaus tembro, dinamiškas, stiprus ir tuo pačiu lygus ir švelnus kontra — altas".

Nors turi daug kitų išpareigų, stengiasi talkinti ir lietuviams. Neseniai yra dainavusi Putnamo seserų metiniame rėmėjų vakare Chicagoje, spalio 11 d. dainuos New Yorke, Kultūros Židinyje, o spalio mėn. 17 d. pas mus Detroito — Kultūros centre.

Dainavos 25-tis koncertas — vakarienis prasidės 7 val. vak. su veikiančiu baru, toliau seks koncertas, vakarienis ir šokiai.

Stalus tam įvykiui prašome užsiregistruoti iš anksto telefonu 268 — 7312 per Neverauskiene.

Spalio 18 d. šv. Mišių metu solistė Ziemelytė atliks muz. Alf. Mikulskio komponuotą giesmę "Šiluvos Marija", kurią autorius yra dedikavęs Dainavos jaunimui. Po šv. Mišių, kurios bus auk-

jamos už visus mirusius Dainavos geradarius, įvyks visuotinis Dainavos šimtininkų — rėmėjų susirinkimas.

Mūsų kolonijose Rochester, N. Y.

DEL PAMINKLO ANT KUN. BAKŠIO KAPO

Teko patirti, kad šią vasarą per Joninės viena lietuvių šeima, pravažiudama pro Rochesterį, norėjo aplankyti kapą savo geradarių kun. Jono Bakšio, kuris juos atsiuntė Amerikon. Nuvykus į kapus, nerasta nė mažiausio ženklo, kuriuo būtų atžymėtas to didžiojo lietuvių kapas.

Pasiteiravus kapų raštinėje, buvo nurodyta, kad kun. Bakšys tikrai buvo palaidotas Holy Sepulchre kapinėse, kunigų sekcijoje. 1976. VIII. 30, bet jo kapo ten nebuvo galima rasti.

Tiesiog sunku patikėti, kad per šitiek laiko net nežinia, kuri kapų velėna dengia jo palaikus. Nei parapija, nei giminė, nei niekas kitas nepasirūpino pastatyti paminklą. O juk jis pastatė Rochesterio premijų pirmąją laimėjo Slava Ziemelytė. Ir vėliau Finlay Memorial ir Massey Hall Toronto ruoštuose koncertuose Slava Ziemelytė yra laimėjusi pirmąsias premijas. Toronto konservatorijoje, operos klasėje yra atlikusi Ulrico rolę — "Kaukių Bilius"; Lola — "Cavalleria Rusticana"; Azucena — "Il Tarvatore" ir kt.

Slava Ziemelytė yra dainavusi Kanados CBC TV-joje operos "Othello" ir "Elektra" pastatymuose.

Solistė yra pasirašiusi sutartį su Kanados opera Srafinos rolę "Night in Venice". Wagnerio Frickos rolę "Die Walkure", Slava buvo paruošta pavaduoti pasaulinio garso dailininkę Maureen Foster.

Apie Slavos Ziemelytės balsą ne kartą rašė Toronto dienraštis Star, įvertinimai — "plačios apimties, gražaus tembro, dinamiškas, stiprus ir tuo pačiu lygus ir švelnus kontra — altas".

Nors turi daug kitų išpareigų, stengiasi talkinti ir lietuviams. Neseniai yra dainavusi Putnamo seserų metiniame rėmėjų vakare Chicagoje, spalio 11 d. dainuos New Yorke, Kultūros Židinyje, o spalio mėn. 17 d. pas mus Detroito — Kultūros centre.

Dainavos 25-tis koncertas — vakarienis prasidės 7 val. vak. su veikiančiu baru, toliau seks koncertas, vakarienis ir šokiai.

Stalus tam įvykiui prašome užsiregistruoti iš anksto telefonu 268 — 7312 per Neverauskiene.

Spalio 18 d. šv. Mišių metu solistė Ziemelytė atliks muz. Alf. Mikulskio komponuotą giesmę "Šiluvos Marija", kurią autorius yra dedikavęs Dainavos jaunimui. Po šv. Mišių, kurios bus auk-

Bridgeport, Conn.

PADEKA LIETUVOS PASIUNTINYBEI

Bridgeport, Conn., Lietuvos Vyčiai, kurie dalyvavo šiluvos koplyčioje 15-ko metų minėjime pasiuntė Lietuvos pasiuntinybei gražią padėką už joms suruoštą priėmimą šeštadienį, rugsėjo 12 d., šventės išvakarėse.

Be to, padovanavo pasiuntinybei nepaprastai gražią rožių puokštę, kurią O. Bačkienė prieš Mišias padėjo ant šiluvos Marijos altoriaus mintyse kartodama: "O Marija Motinėle, gelbėk mūsų Lietuvėlę".

LAISKAI "DRAUGUI"

PATIKSLINIMAS

Gerb. Draugo Redakcijai "Drauge" (rugsėjo 16 d.) buvo atspausdintas mano rašinys, prisiminimai apie kun. Joną Kristolaitį. Atspausdintame tekste yra įsibrovusi, matyt, korektūros klaida, — nereikalingas kablelis. Jis keičia patį reikala. Mano parašyta: "Jo rūpesčiu Gižuose buvo pastatytas parapijai mūrinis namas, plytinė kalvė". Atseit, buvo pastatyta plytinė, kaip įmonė. To Gižuose nebuvo. Buvo pastatyta tik plytinė kalvė, bet ne plytinė, kaip įmonė.

V. Ignaitis

B. K-ienė iš Kauno rašo: „Mano vytras pastaruoju metu skaudžiai pergyvena tai, kad jam iškrito paskutinis protinis dantis. Jis bijo, kad tai sudarys jam sunkumų ateityje išsilikyti vadovaujančiame protiniame darbe. Kaip jį nuraminti?“

Atsakymas: Pasakykite, kad neretai panašiam darbe sėkmingai darbuojasi net ir visiškai bedantiai.

(Iš šluotos)

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA

Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef. 434-2413
1900 AM
159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

LITHUANIAN PIONEER

PRIEST

OF NEW ENGLAND

By

William Wolkovich-Valkavičius

The Life, Struggles and Tragic death of Rev. Joseph Zebria, 1860-1915.

Published by Franciscan Press, Brooklyn, New York 1980

Kaina su persiuntimu \$6.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, Ill. 60629

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.

Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and So. Western Avenue

Main Bank — 6316 South Western BR 6-5100

CLASSIFIED GUIDE

ISIGYKITE DABAR

LIETUVOS ISTORIJS VAIZDAI

Surinko Vladas Vijetkis

"Nors nebūdamas tik istorijos mėgėjas žemiau šios vaizdų knygos sudarymo, tikėdamas, kad turėčiau geresnės sąlygos ją išleisti, negu kiti" — taip rašo knygos įvade Vladas Vijetkis.

Knyga didelio formato, 548 pusl. Išeido Tėviškė, Chicago, 1979 m. Kaina su persiuntimu \$16.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 90 ct. valstijos mokesčio.

SEKSPYRO SONETAI

Intymiausias meilės paslaptis ir gilus gyventojų išmintis vaizdingai atspindėta klasikais pasaulinio garso kūrinys

Į lietuvių kalbą pirmą kartą išvertė A. Tyruolis, Goethė, Šileris. Dantė ir kitų klasikų vertėjas S. Sekspyro atvaizdai, autografo, šalia įspūdingos studijos ir sonetų paaiškinimai 176 psl. kietas drožinė viršelias

Kaina \$3.00. Gaunama "DRAUGE"

Popular Lithuanian

RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAZINTA ASTUNTOJI LAIDA

Surengė Jozefina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuve išleido aštuntą laidą šios populiarios virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagrazino šią laidą, naujas paruošimais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar mairčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukurta labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$5.65

Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiams.

Ir niekad ne namolei

EILERASČIAI

Skyriai: Biografija. Vis atgailos. Keliai be keiriočių. Mergaitė iš Magdalos. Vais sutemos.

Išeido "Ateitis" 1980. Kieti viršeliai. Aplankas — Danguolės Kuolienės. Spaudė "Draugo" spaustuve. Kaina su persiuntimu \$6.75.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Ill. gyv. dar pridėda 36 centus valstijos mokesčio.

Kelias į altoriaus garbę

J. VAISNORA, MIC

Ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos apžvalga. Generalinės Postuliacijos leidinys 1969 m.

Kaina su persiuntimu \$1.00.

Gaunama DRAUGE.

Remkite tuos bismierius, kurie skelbia dien "Drauge"

HELP WANTED — MOTERYS

Reikalinga šeiminkė

Namų ruošai ir prižiūrėti vaiką, pilną laiką. Nors kiek kalbanti angliskai. Kreiptis į MRS. HEMEL, pirmad. iki penktad. 9 val. ryto iki 5 val. vak. —

Tel. 346-8355

IANUOMOJAMA — FOR RENT

Nuo spalio 26 d. išnuom. gražus 5 kamb. butas 2-mo aukšte. Prie Campbell ir 72-os. Suvaugusiems.

Skambinkit 434-1734

MISCELLANEOUS

Dutchman Contractors

Established 1959

ROOFMAKING AND GEN'L

HOME REPAIRS

Call anytime for estimates

Jim Hammer

Tel. 593-3287

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINKAS, 4050 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5800

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4239 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ švėtinimai, pildomi FILIETABE, PRAKATMAI ir kitokie blaiviai

[vairių prekių pasirinkimas nebrangiai ir mūsų sandėlyje]

OOSMOS PARCELA EXPRESS
2501 W. 60th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2157

Vytautas Valentinas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaunama ir valkuojama

visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai.

Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 60 St., tel. 776-1496

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatai galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavardę ir telefoną.

SERAPINAS — 638-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir dimai ir pilna apdrauda.

Kitus daiktus. Ir iš toli miesto laisvės prieinamos.

Prisiimate MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8663

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

[vairių atstumu]

Tel. 376-1882 arba 376-6096

REAL ESTATE

Arti 73-ijos ir Campbell 3-jo butų medinis. Didelis kiemas. Tel. 438-500.

Marquette Parko apyl. Hukonais 12 butų. Parduotas.

Arti 68-os ir Rockwell. Maršas 2-jo butų. Parduotas.

Brighton Parko mūr. 3-jo butų ir krautuvi. Parduotas.

Dar turime pirkėjų ir namų investavimui.

Skambinkit tel. 438-7878

SIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

Insurance — Income Tax

Notary Public

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

72-ra ir Albany — 5 kamb. mūr. Georgian. \$53,500.

72-ra ir Richmond — 2 seimų mūro namas. \$72,000.

45-ra ir Richmond — 2 butų po 3 miegamus. \$88,900.

40-ra ir Montgomery — 15 metų senumo. 2 seimų. \$85,000.

50-ra ir Washenaw — 21 metų senumo — 2 seimų po 3 mieg. \$89,900.

Prof. dr. Jonas Balys, tarp prel. V. Baltušio ir kun. R. Krasausko, jo vardo Tautosakos kambaryje, Alkoje, atidarant tą kambarį.

Nuotr. J. Kriaučiūnas

TAUTOSAKOS KAMBARYS ALKOJE

DR. JONAS KRIAUČIŪNAS

Amerikos Lietuvių kultūros archyvas — Alka, Putname, Conn., kuriam lietuviškos kultūros daiktinę medžiagą prieš 58 metus pradėjo rinkti prel. Pranciškus Juras (iškilavęs amžinybėn praėjusiais metais), nuolat auga. Auga tiek savo patalpų apimtimi, tiek lietuviškos kultūros vertybių rinkinių didumu.

Prieš du metus prie senojo pastato statytas priestatas, užimančias daugiau kaip du su puse kartų didesnę grindų plotą, negu senajame turėta, pamažu baigiamas įrengti. Tai įgalino, iš buvusio 2400 kvadratinį pėdų grindų pločio, turėti 8800 kvad. pėdų naują plotą. Priestato rūšys jau pilnai naudojamos, o pagrindinė dalis užbaigta. Čia bus talpinamos knygos ir įrašomi biblioteka. Parūpinamos knygos lentynos, rengiamasi katalogavimo bei turimų vertybių surašymo darbams. Juos reikia nedelsiant vykdyti.

Lietuviškos kultūros daiktinės ir archyvinės vertybės pasiekia Alką vis dažniau ir gausniais kiekiais, ypač paskutiniuosiuose metais. Prel. Juro archyvai, rūbai, dažniau naudoti daiktai ir dalis knygų jau patalpinti į jo vardo kambarėlį. Mecenato Jono Valausko iš Floridos dėka, Lietuvos Vyčiai gavo kambarėlį savo archyvam talpinti. Archyvai jau perkelti. Jonas Karys, parašęs ir išleides knygas apie Lietuvos pinigų ir numizmatiką, patalpino savo archyvą savo spintoje, taip pat Antanas Maziulis, lituanistas, mažina savo archyvą namuose ir perkelia į Alką. Galėčiau išvardinti daug asmenų, tik šiais metais atsuntusių Alkai didesniais ar mažesniais kiekiais lietuviškos kultūros daiktinių ir archyvinų dalykų, bet užteks, manau, paminėti pavyzdžių.

Dr. Jono Balio
tautosakos kambarys

Alka nepaprastai praturtėjo lietuviškos kultūros daiktinėmis vertybėmis, nes prof. dr. Jonas Balys, mūsų didysis tautosakininkas ir etnologas išsivijoje, perkėlė čia savo archyvą ir biblioteką. Rugšėjo 14 d. Alkoje buvo viešai atidarytas dr. Jono Balio Tautosakos kambarys. Jame telpa visi daktaro archyvai, raštai, jo naudota įvairi tautosakinė literatūra, jo įrengtos tautosakinės juostelės, jo rekorderis, taip pat ir kiti kurie baldai, kuriuos jis naudojo Amerikoje, ruošdamas tautosakinės rinkinius, per 32 metus. Čia pateko ir jo 1938 m. Helsinkyje pirktas lengva rašomoji mašinėlė. Šalia šitų vertybių, jis yra ir mecenatas, parėmęs Alką daugiau kaip 5000 dolerių, prie to dar apmokėdamas savo archyvą perkėlimą ir Tautosakos kambaryje reikalingų lentynų ir spintų įsigijimą. Jis pats ir sutvarkė Tautosakos kambario rinkinius, gyvendamas bent 5 d. Putname.

I Tautosakos kambario Alkoje atidarymą buvo sukvietusi daugiau kaip tuzinas vietoje gyvenančių, raštais ir visuomenėje pasižinančių lietuvių. Atidarymo kalbą pasakė dr. Juozas Kriaučiūnas, Alkos direktorato vicepirminis. Alkos vardu sveikino dr. Balį, dėkojo už jo pasitikėjimą Alką,

atiduodant savo archyvą jai, ir jos visokeriopą rėmimą. Dr. Balys atsakydamas pasidžiaugė, kad Alka jau stipri ir, jos vadovybei stengiantis bei daugeliui lietuvių ir toliau ją remiant, ji augs ir klestės. Jo vardo Tautosakos kambaryje galės būti talpinami ir kiti tautosakiniai turtai. Jo čia paliekanomis tautosakinėmis vertybėmis gali naudotis jų reikalingieji. Alkoje galima įsigyti ir jo išleistas knygas.

Trumpai apie dr. Joną Balį

Jis yra aukštaitis, gimęs 1909 m., Kupiškio valsčiuje, Panevėžio apskr. Baigė Kupiškio vidurinę mokyklą ir 1928 Panevėžio mokytojų seminariją. Studijavo Vytauto Didžiojo Kaune, Graco ir Vienos universitetuose ir 1933 m. įsigijo daktaro laipsnį. 1933 — 34 m. jis parašė tautosakos darbą Helsinkio univers. ir tuoj tapo Vytauto Didžiojo universiteto Tautosakos instruktorium. 1935 paskirtas Lietuvos Tautosakos archyvo vadovu ir juo išbuvo ligi 1944. 1942 — 44 jis Tautotyros katedros vedėjas Vilniaus universitete. Nuo 1944 ligi 1948 Vokietijoje, pirmą Freiburge Vokiečių Tautinių Dainų Archyvo vadovybėje, vėliau profesorius Baltų u-tė, Pinneberge. Amerikon atvyko iškviestas Indianos universiteto ir jame dirbo, kaip Rytų Europos studijų žinovas. Nuo 1954 Washington, pirmiausia antropologistu arktinių bibliografinių žinių studijose, o nuo 1956 jau kaip Pabaltijo skyriaus vadovas kongreso bibliotekoje. Ką tik išėjo į pensiją. Jis priklauso įvairioms tautosakinėms ir etnografinėms draugijoms. Taip pat buvo ir yra vadovybėse Lietuvos laisvinimo organizacijų.

Dr. Balio darbais nusagstyta įvairi periodinė spauda. 1929 — 1930 jis buvo „Jaunosios Lietuvos“ redaktoriumi. 5 jo darbų knygos ir dar viena paruošta rodo jo darbštumą. Linkime dr. Baliiu geros sveikatos ir sėkmės tautosakos darbuose.

Pabaigos žodis

Alkos vadovybė dėkoja dr. Jonui Baliiu už jo visokeriopą prisidėjimą Alką plėsti. Ta proga prašo ir visų lietuvių remti Alką, tiek lietuviškos kultūros vertybėmis, kaip pav.: knygomis, rankraščiais, senais susirašinėjimais, fotografijomis, dailės ir tautodailės dirbiniais, ypač trūksta tautinių rūbų ir pan., tiek finansiniai, nes laukia turimų vertybių katalogavimo darbai, o taip pat eksponatams reikalingų inetynų ir spintų įsigijimas. Nuolatiniam Alkos išlaikymui: šilimui, šviesai, drėgmei reguliavimui, valymui vidaus ir aplinkos, pataisymams, apdraudai jau dabar išleidžiama virš 5 tūkstančių dolerių per metus. Pagaliau ir Alkos sutvarkymas užsitęs dėl finansų stokos. Patys vadovybės nariai bei jokio atlyginimo valandų valandas praleidžia tvarkydami Alką. Adresas: Alka, P. O. Box 608, Putnam, Conn. 06260 (Atsilankantiems žinotina: Alka randasi prie pat Putnamo seselių vienuolyno).

Agurkas visada yra 1-2 laipsniais šaltesnis už aplinkinį orą.

ESTETINIS ATGARSIS MUZIKOJE

STASYS SLIŽYS

Kad žmonės reaguoja į muzikos garsus — nieko nuostabaus, nes muzika veikia net ir augalų ir gyvulių gyvenimą. Visa eilė studijų patvirtina, kad estetiškas atgarsis yra gana įvairus, kaip ir patys žmonės: vieni paskendę politiniame, ekonominiame bei socialiniame gyvenime, antri išlaiko derinį tarp materialinio ir dvasinio gyvenimo, yra ir tokių, kuriems muzika yra svarbi gyvenimo dalis.

Muzikos garsų sukelti efektai pergyvenimui pas kiekvieną individą jau nėra paprastas dalykas, nes mes esame nevienodos muzikinės inteligencijos ir sukeltas reakcijas nevienodai sugebame kontroliuoti.

Muzikos psichologija pateikia eilę teorijų, pasisakančių apie muzikos estetiką bei jos atgarsį klausytojose. Čia mėginu trumpai apibūdinti keletą iš jų įdomesnių. Hanslick (1891) teorija teigia, kad pati muzika turinti jėgą išprovokuoti emocinę ekspresiją, kurios sukelti jausmai ir išplaukiantys sprendimai ir yra estetiškas atgarsis. Ši teorija pabrėžia, kad estetiškas objektas yra muzikos formoje, kuri atskleidžia jos žavesį ir sukelia efektingų reakcijų. Ji labai atsargiai žiūri į sukelto reakcijas, nes jos dažnai gali būti tik mūsų išsivaizdavimas bei klaidžiojimas, kuris gali net prieštarauti estetikos principams. Toks klaidžiojimas yra ne kas kita, kaip tik stoka sugebėjimo kontroliuoti sukeltas emocijas.

Seashore (1938) teorija atkreipia dėmesį į muzikos formą ir garsų charakterį. Ji aiškina, kad yra akordų, kurie gali būti priešingi kai kurių žmonių būdui: vieni klausytojai gali pergyventi estetinį aspektą, kai tuo tarpu kiti gali būti net paerzinti. Ši teorija mato problemą klausytojų nepajėgumu kontroliuoti sukeltų emocijų. Ji pabrėžia, kad muzikinė inteligencija čia turi lemiamos reikšmės. Užtai muzikos formos ir jos dalių sąryšio supratimas yra būtinas, norint turėti tikrąjį estetinį atgarsį.

Schoen (1940) teorija skelbia, kad tik pasirusęs klausytojas klausymosi procese estetiškai muziką išgyvena, nes jam forma ir tems mintis yra pažįstami ir suprantami elementai. Gi nepasirusęs klausytojas yra tik klajūnai emocijų chaos, kurie joki būdu negali turėti tikrojo estetinio atgarsio. Ši teorija iškelia žmonių nelygumą: vieni jų iš prigimties turi muzikos įvertinimo jausmą, kiti to stokojančys gali būti pralavinti iki tam tikro laipsnio, o ne muzikalūs dažnai suranda džiaugsmo iš šaltinių ir neesminių muzikos aspektų. Ši teorija pabrėžia gimtą muzikoje gabumų potencialą, kuris perduodamas tik paveldėjimo keliu, ko negali duoti joki lavinimo bei mokslas. Mueller ir Hevner (1951) teorijos yra artimiausios mūsų laikams ir yra vadinamos kultūrinėmis. Naujos teorijos nepaneigia čia sumintų teorijų teigimų, bet dar daugiau išreikalauja iš klausytojų muzikinio pasirusimo ir išugdyto dėmesingumo klausantis muzikos. Jos pabrėžia, kad dėmesingume turi dalyvauti mūsų organizmas su visais pojūčiais

ir kartu su sielos ir proto galiomis. Ir iš tikrųjų, jeigu klausomasi dėmesingai su nuolatine reakcija, tai tik tada pasiseka reaguoti į melodijos ir harmonijos progresiją, suprasti bent dalinai formą ir jausti muzikinių elementų funkcijas ir įvairias jų kombinacijas. Prie to dar reikia stebėti atlikėjų meninį pasirusimą ir suvokti kompozitoriaus sumanymus bei intencijas Argi taip lengva ir paprasta visa tai sekti ir net suprasti? Nelengva, bet yra būtina su dėmesingumu ir nuolatine reakcija klausytis, nes kitaip bus prarastas estetinio atgarsio pradai.

Reikia manyti, kad šitų teorijų bent dalinis supratimas gali daug padėti rašantiems ir spaudą apie muzikinių veikalų atlikimą. Visų pirma muzikos recenzentas turi turėti kultūringo klausytojo privatumus, kurie įsigjami nelengvai ir ne visiems net priėjami. Sunku kalbėti apie užgirsto kūrinio

vertybes, jeigu nežinoma, kaip reikia klausytis pačios estetikos balso? Ir nenuostabu, kad mūsų spaudoje gausu menkavertės muzikinės kritikos, nes dažnai rašo tik pažįstami apie nepažįstamus reikalus. Verta dar ta pačia proga priminti, kad muzikalų žmogų muzikos garsai veikia į jo vidaus organus ir vidaus pasaulį: pake-

DRAUGAS, pirmadienis, 1981 m. spalio mėn. 5 d.

5

lia kraujo spaudimą, pagreitina kvėpavimą arba jį sustabdo, išsukia alkį ir troškulį, spaudžia gerkle, oda eina šuipuliais ir t.t. Muzikos garsų sukelti reakcija vidaus organuose yra gana aštri, pergyvenimų, kuriuos žodžiais nes ją sukelia jutimo organų ir

Mirė

A. + A.

Bronislava Giedraitytė — Špakevičienė

Brockton, Massachusetts.

Draugiškai užjaučiame jos dukteris: GRAŽINĄ ZUKAUSKIENĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRSKIENĘ ir sūnų JULIŲ ŠPAKEVIČIŲ su šeimomis.

ELENA GIMBUTIENE
STASIS IR JURGIS GIMBUTAI
ALDONA ČINIKIENE

LIETUVIAI SIBIRE

Knyga — albumas su daugybe mūsų tremtinių ir kalinių atsiminimų, laiškų, su gausiomis nuotraukomis iš Sibiro, išėjo iš spaudos. Paruošė kun. J. Prunskis, iliustravo dail. J. Strungys, apipavidalino dail. P. Aleksa ir dail. V. Lukas. Išleido Amerikos Lietuvių Biblioteka. 216 psl., kaina \$21.80, su persiuntimu.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar prideda \$1.40 valstijos mokesčio.

Mielai mamytėi

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

mirus, dukrai REGINAI ir žentui VYTAUTUI ZUKAUSKAMS bei GIMINAMS ir ARTIMIESIEMS liūdesio prisiegtiems reiškiu gilią užuojautą.

EMILJA MEŠKAUSKIENE

Mylimai mamytėi ir močiutei

A. + A. EMILIJAI VĖGELIENEI

mirus,

dukrai ALDONĄ DRASUTIENĘ ir anūkę DR. JOLANTĄ PECKIENĘ su vyrų ir VAIKIAIS giliai užjaučiame ir kartu liūdimė.

ANTANAS, MARIJA ir VIDA KIZIAI

A. + A.

NAPOLEONUI LESKAUSKUI

mirus, jo žmonai Genei su šeima reiškia gilią užuojautą

MARIUS IR JURATĖ SAJAUSKAI
(Tauragiškiai)

DR. ANTANAS KUCAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS
MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Ivadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORĖ

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarną arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir visuomeninę veiklą ir apie nugalėtą kilių kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti Sv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinoti.

Veikalas yra 392 psl., didelio formato, kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu \$16.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

LIETUVOS BAŽNYČIOS

1-mas tomas. Telšių Vyskupija

BRONIS KVIKLYS

Telšių vyskupija yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAŽNYČIŲ serijos leidžiamų knygų.

Leidinyje gerai paruoštas. Talpina bažnyčių nuotraukas, o taip pat lietuvių ateities kartoms tikresnį ir neįsireiktą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad ateities lietuvių kartos matytų, kiek daug meniški religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žmonės amžių bėgyje savo Viešpaties garbei yra sukūrę — tai kaip rado autorius knygos įvadą.

Vienas pagrindinių šios knygos tikslų yra uždokumentuoti ir pat jų buvusių vadovų, darbininkų gyvą ar nužudytų, mirusių ar dar gyvenančių išsivijoje. Didelio formato, 400 psl. Kieti viršeliai. Tekstą surinko DRAUGO spaustuve. Spausdino MORKUNO spaustuve. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. Kaina su persiuntimu \$22.50. Illinois gyventojai dar prideda \$1.20 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

John G. Evans, Jr. — Stanley P. Evans

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUODIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2424 W. 69th STREET

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. RRepublic 7-1213

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS

Gordon Funeral Home

1729 S. HALSTED STREET

Tel. 226-1344

APLINK MUS

× Kun. Mykolas Tamošūnas, sauležietis, ilgametis misionierius Kolumbijoje, daugelį metų Medelino lietuvių kapelionas, yra atvykęs į Ameriką. Buvo pas savo gimines Hannoverėje, pa- buvojo kelias dienas smulkini- ko Izidoriaus Vasyliūno šeimoje ir aplankė kitus pažįstamus. Žada dar atvykti ir į Chicago aplankyti savo giminių ir pažįstamų.

× Danutė Bakšienė iš Los Angeles, Calif., ir Laima Denhardt iš Napa, Calif., buvo atvykusios į savo motinos a. a. Antaninos Vepštienės laidotuves ir sutvarkyti jos įvairius pomirtinius reikalus. Ta proga ap- lankė savo pažįstamus ir arti- muosius, tarp kitų ir "Draugą", kurį gauna net tolimoje Californijoje. Spalio 3 d. jos jau išvyko atgal į savo namus.

× Dail. Broniaus Murino me- no paroda rengiama spalio 9 d. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Paroda atidaroma penk- tadienį 7 val. vak. ir bus tęsia- ma iki spalio 18 d.

× Vilniaus krašto lietuvių rengiamas Vilniaus dienos mi- nėjimas bus spalio 11 d., sekma- dienį, Jaunimo centre. 11:15 — pamaldos Jėzuitų koplyčioje, po to prie paminklo apeigos, pagerbiant žuvusius dėl Lietu- vos ir Vilniaus laisvės. 2-ą val. p. p. Šaulių namuose bus parodytas filmas iš Lietuvos šaulių gyvenimo. Bus ir kavutė. Chicago skyriaus valdyba pra- šo visus narius ir svečius šiame minėjime dalyvauti. Įėjimas ne- mokamas.

× Šv. Kryžiaus ligoninės va- dovybė suteikė ypatingus pažy- mėjimus už kelerių metų tobu- lą įvairiose skyriuose atliktus darbus ir metinę tarnybą. Tarp jų specialius pažymėjimus gavo Sofija Slivinskas, Francis Ado- mat, Vladas Gliosienė, Eva Gli- zerienė, Valerijonas Pocius, Van- da Stašaitis. Pažymėjimai jiems bus įteikti spalio 14 d. 1 val. septyniame aukšte.

× Aleksandro Vilijos Eivai- tės dailės darbų paroda bus iš- statyta "Three Illinois Center", 303 East Wacker Dr. iki spalio 23 d.

× J. Vailokaitis, Beverly Sho- res, Ind., lietuviškų knygų mylė- tojas, dažnai užsisako įvairių leidinių. Šį kartą atvyko į "Draugą" ir vėl jų pasirinko už didesnę sumą.

× J. J. Milauskas, Worcester, Mass., atsiuntė auką už lai- mėjimų bilietus su laiškučiu: "Linkime, kad "Draugas" būtų tas šauklys, kuris sujungtų vi- sus laisvojo pasaulio lietuvius į vienybę kovai už brangios Tė- vynės laisvę". Ačiū už auką ir gražius žodžius.

× Norman Burstein praneša savo klientams, kad kailių pre- kyba (185 N. Wabash Ave., Chicago, tel. 263-5826), dėl žy- dų Yom Kippur šventės ketvir- tadienį, spalio 8 d., bus užda- ryta. (sk.).

× Alicija Rūgūtė pirmoji at- kreipė dėmesį į L. Fondo ru- dens vąjį ir savo įrašą padidi- no įmokėdama 200 dol. Ji da- lyvavo užbaigtųjų bankete, kuris bus lapkričio 7 d. Oak Lawn Tower Inn. (pr.).

× Šv. Kazimiero Paminklų drbtuvė, priešais kapinių, Vili- mą Nelsonas savininkas, patar- nauja lietuviams virš 60 metų. Atdara kasdien, nuo 8 v. r. iki 5 v. v. Ešame toje pačioje vie- toje 81-ri metai, t. y. trečioji karta tame patarnavime. Adr. 3914 W. 111th St., tel. 233-6335. (sk.).

× Jonas Dainauskas yra bib- liotekininkas Library of Inter- national Relations Chicagoje. IV Mokslo ir kūrybos simpoziume 1981 m. lapkričio 25-26 d. Chi- cagoje jis duos pranešimą "Da- bartinė Lietuvos istoriografijos padėtis".

× Inž. Algis Modestas, vienos didelės cheminės įmonės dalinin- kas, vykdamas tarnybos reika- lais, dažnai atlieka įvairius įsi- pareigojimus organizacijų veiks- loje. Dabar rengiasi vykti į Japoniją, Korėją ir kitus Azijos kraštus. Jis yra vadovas žinomo Neo-Lithuania orkestro, akty- viai veikia korp! Neo-Lithua- nia, yra vienas iš Muzikos ar- chyvo direktorių.

× "World of Poetry", poetų leidinys, skelbia poezijos kon- kursą. Pirmą vietą — 1,000 dol. Priimami visokių stilių ir temų eilėraščiai. Dėl informa- cijos rašyti World of Poetry, 2431 Stockton Blvd., Dept. D, Sacramento, Cal. 95817.

× Dail. Prano Gailiaus darbų paroda vyks Balzeco muzieju- je nuo spalio 1 iki 11 d. Lan- kymo valandos kasdien nuo 1 iki 4 val. p. p.

× Dr. V. Dubinskas, Chicago, Ill., pratęsdamas "Draugo" pre- numeratą, pridėjo 30 dol. auką. Dr. V. Dubinską skelbiame gar- bės purneratorium, o už gra- žią paramą tariame nuosirdų ačiū.

× Solistas Arnoldas Voketai- tis vis dažniau girdimas įvai- riuose operiniuose pastatymuo- se. Rugsėjo 26 d. per WFMT (98.7 FM) radio stotį buvo transliuota Aribert Reimann operos "Lear" premjera iš San Francisco. A. Voketaitis atliko Pranciūjos karaliaus rolę. Spalio 17 d. Madison, Wisc., jis at- links Bluebird rolę Bartoko ope- roje "Bluebeard's Castle". Ne- truktus per PBS (11-tą stotį) bus rodoma Camille Saint-Saens opera "Samson et Dalila", ku- rioje Voketaitis atliks Abime- lech rolę. Spalio 12 ir 14 d. jis pasirodys Massenet "Don Qui- chotte" pastatyme Monterrey, Meksikoje. Arnoldas Voketaitis taip pat girdimas Leonard Sla- kin diriguojamo St. Louis simfo- ninio orkestro nesenai užrekor- duotoje plokštelėje "Ivan the Terrible", kurią išleido Vox Turnabout firma.

× Dail. Vytauto Igno grafikos darbų paroda vyks nuo spalio 6 iki 25 d. Galerijoje, 744 N. Wells Street, Chicagoje. Paro- dos atidarymas įvyks spalio 9 d. (pr.).

× Prof. Mackevičius, žimo- mo visuomenininko, politiko, buv. laikinosios vyriausybės mi- nisterio, pagerbimas įvyks š. m. spalio mėn. 11 d., sekmadienį 3 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose namuose. Bus trumpa akademi- ja, meninė dalis, ir vaišės. Kal- bės J. Daugėla, iš Floridos. At- skiri pakvietimai nesiuntinai- mi. Dėl rezervacijų ir informa- cijų skambinti O. Gračinskai- nei telef. 376-1998. (Anksčiau skelbtas telef. buvo klaidingas.) (sk.).

× A. Rukūža, Chicago, Ill., A. Paulius, Hamilton, Kanada, A. Danasas, Dorchester, Mass., ir J. Paulius, Waterbury, Conn., visi užsisakė naujausių leidinių už didesnę sumą. (pr.).

"Margučio" surengtas Antano Vanagačio kūrinių koncertas rugsėjo 27 d. susilaukė didelio pasisekimo. Dalis žiūro- vų - klausytojų Jaunimo centre.

× Balfo Chicagos apskrities rudens vajuos atidaryme, kuris įvyko rugsėjo 27 d., dalyvių vaišių išlaidas, kaip kiekviene- riais metais, taip ir šiemet pa- dengė Midland Savings and Loan Ass. prez. Frank Zogas, Baltic Bakery sav. Al. Ankus aukšto duona ir pyragą, vaišes paruošė Elena Pajėdienė ir Salo- mėja Janušienė. Talkininka- vų Kostas Repšys. Balfo Chica- gos apskrities valdyba visiems nuosirdžiai dėkoma.

× Stasys Patlaba su žmona Prane, Marquette Parko Liet. namų savininkų organizacijos veiklusis narys, išvyko atostogų į St. Petersburg, Fla. Žada ten pailsėti apie tris savaites.

× Laima Underlytė - Petroliū- nienė su sūniumi Sauliuku, Dow- ners Grove, Ill., atvyko į "Drau- gą", kurį užsiprenumeravo, o mažąjį Sauliuką aprūpino mažų- jų literatūra.

× Kazys ir Loretta Kymai, Downers Grove, Ill., pratęsė "Draugo" prenumeratą ir kartu atsiuntė 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuosirdžiai dėkojame.

× Juozas Bacevičius, Ham- mand, Ind., atsiuntė 10 dol. au- ką. A. Šakals, Chicago, Ill., M. L. Baranaukas So. Boston, Mass., po 5 dol. Ačiū.

× R. Grybauskas, Baltimore, Md., užsisakė naujausių leidinių ir dar pridėjo auką. Ačiū.

× J. Butrimas, Cleveland, Ohio, Adomas Kalmėnas, Lon- don, Ont., Kanada, J. Kliman- tis, Highland Hts., Ohio, visi už- sisakė naujausių leidinių.

× O. Stūrbytė, Cicero, Ill., pratęsė "Draugo" prenumeratą ilgesniam laikui, ta pačia proga įteikė 3 dol. už kalėdines korte- les, 2 dol. už kalendorių ir 2 dol. auką. Nuosirdūs ačiū.

× Marius Kiela, Chicago, Ill., Sunny Hills, Fla., statybininkas, įteikė 10 dol. auką. Z. Mažonas — 3 dol., Justinas Sakinis — 2 dol. Visiems ačiū.

× John G. Develkis, McHen- ry, Ill., Tad. Kolis, Chicago, Ill., D. Kaunaitis, Ont., Kanada, Ro- zė Janovska, Borristown, Pa., Vladas Zemaitis, Peffellaw, Ka- nada, atsiuntė po 5 dol. aukų. Labai ačiū.

× Jonas Velika, Lakewood, Oh., užsisakė naujausių leidinių ir dar pridėjo auką. Ačiū.

× Antanas Bertulis, Hot Springs, Ark., atsiuntė 20 dol. auką už laimėjimų bilietus, ka- lėdines korteles ir kalendorių. Širdingas ačiū už rėmimą lie- tuviškos spaudos.

× Peter Mačelis, Memphis, Tenn., J. Bulika, Chicago, Ill., "Drauge" užsisakė naujausių leidinių.

× A. Rukūža, Chicago, Ill., A. Paulius, Hamilton, Kanada, A. Danasas, Dorchester, Mass., ir J. Paulius, Waterbury, Conn., visi užsisakė naujausių leidinių už didesnę sumą.

× A. Gudaitis, Cicero, Ill., at- vyko į "Draugą" ir nusipirko įvairių leidinių už didesnę sumą.

CHICAGOS ŽINIOS

MIRTINOS NELAIMES

Šv. Kryžiaus ligoninėje sek- madienį, rugsėjo 27 d., mirė Tammy Weiss, 20 m., moteris. Ją buvo mirtinai sužeidęs auto- mobilis, kai ji ėjo skersai gatvės. Carrie Adam, 82 m., buvo už- mušta, kai į automobilį, kuriuo ją vežė žentas, trenkė kitas au- tomobilis.

SĄSKAITA DAKTARAMS

Cook apskr. ligoninės gydy- tojai gavo sąskaitą — 25,597 dol. — apmokėti teises išlai- das, kurios susidarė norint pa- šalinti chirurginio skyriaus ve- dėją dr. Olgą Jonassen. Dabar gydytojai daro savo tarpe rin- kliavą toms išlaidoms apmokė- ti. Chirurgijos vedėją pašalinti nepavyko, o samdytas advoka- tas atsiuntė sąskaitą.

DAUG ATLEIDŽIA

Daug tarnautojų atleidžia Chicago apylinkių plieno fabri- kai. U. S. Steel liejykla jau at- leido 4,300.

LAIMĖJO KELIONĘ

Illinois universiteto studentė Andy Spielman laimėjo pirmą vietą rašinių konkurse Chicago- je. Ji rašė apie žmogaus pirmą vaikščiojimą m-nulyje ir apie tos srities žmonijos svajones. Galėjo pasidžiaugti premija — nemokama kelione į Washing- toną.

SURINKO 1000 AKINIŲ

Šv. Bede parapijos skautai su- rinko daugiau kaip 1000 porų akinių, kurie bus pritaikyti ir panaudoti neturintiems, ku- riems akinius sunkiau nusi- pirkti.

GRIAUNA STOTĮ

Pradėta griauti geležinkelio stoties pastatai La Salle ir Van Buren gatvių sankryžoje, kur buvo didelis judėjimas keliau- jančių traukinių Chicagoje. Naujo stoties pastatai išaugs prie Eisenhowerio greitkelio ir La Salle gatvės.

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— KLB krašto tarybos suva- žinimas šaukiamas spalio 31 — lapkričio 1 dienomis Londono, Ont. Tai bus jau vienuoliktos KLB tarybos antroji sesija. Su- važiavimą globo KLB Londono apylinkės valdyba.

— Sol. Slava Žiemelytė spalio 11-12 dienomis koncertuos New York Putnamo seserų rengia- moje vakaronėje, o spalio 17 d. drauge su akompaniatoriumi J. Govėdu, atliks meninę programą Detroit rengiamoje Dainavos stovyklavietės 25-rių metų su- kakties iškilmėje.

— Etninių Kanados Studijų draugija spalio 14-17 dienomis Edmontone "Westin Hotel" pa- talpose rengia plačios apimties studijinę konferenciją tema "Tautybė ir naujoji Kanada". Programoje numatyta daug pa- skaitų su keliomis sekcijomis. Paskaitininkų tarpe matyti įvai- rių tautybių asmenų iš visos Kanados, bet nėra nė vieno lie- tuvio. Aplamai, šioje konferen- cijoje baltiečiai nėra atstovau- jami. Bent taip atrodo pavar- čius programą.

— XXXII-ji Australijos lie- tuvių sporto šventė ruošama Gee- longe. Organizuoja vietos lie- tuvių sporto klubas "Vytiš". Bus prarastos įvairios varžybos vyrams ir moterims. Manoma, kad šventėje bus atstovaujami visi Australijos lietuvių sporto klubai.

— Už Vytauto Skuodžio iš- laisvinimą akciją veda ir Aus- tralinis lietuvis.

— Melbourne lietuvių biblioteka, kurią veda J. Mikštas, sti- prinama knygomis, renkamos aukos. Veikia ir skaitykla.

"Draugo" koncerto - banketo svečių dalis. Iš kairės: renginių komiteto narė Vilhelmina Lapienė, Lietuvių Kultūros muziejaus direktorius St. Balzėkas ir WBEZ radio stoties direktorė Eileen Mackievich.

Nuotr. Jono Kaprio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

ORGANIZUOJAMAS LIETUVIŲ BANKAS

Adv. Povilas Žumbakis, "Mar- gučio" patalpose keletai spau- dos ir radijo atstovų suteikė plačias informacijas apie kovo mėn. įsteigtą Lietuvių Fondo narių Kredito kooperatyvą, iš- aiškindamas šios institucijos tikslus, veikimo metodus ir pa- tarnavimus.

Tai būsimi labai naudinga įstaiga, finansinė, veikianti ban- ko pagrindais, tačiau ji nuo mums įprastų bankų daug kuo skiriasi.

Pranešėjas Žumbakis pažymė- jo, kad į LF narių kredito koo- peratyvą nuo jo įsteigimo, jau įstojo 70 narių, sudėdami 70.000 dol. įnašų.

Į šį kooperatyvą gali įstoti tik tikrieji Lietuvių Fondo na- riai arba jais tapę, įmokėdami LF 100 dol. įnašų. Kooperaty- vas yra visai atskira organiza- cija nuo Lietuvių fondo, veikia savistoviai, yra įregistruota ir prižiūrima JAV Federalinės val- džios. Visos santaupos yra ap- draustos Federalinės valdžios agentūros iki 100.000 dol.

Lietuvių fondo narių kredo- to kooperatyvas yra ne pelno siekiantis bankas. Paskolas du- da tik savo nariams ir tik sa- viesiems. Pakol kas paskolas duodamos trumpalaikės, asme- niniams reikalingos, o kai bankas turės vieną milijoną dolerių, tada paskolas bus duodamos ir nuosavybės įsigyti.

Kadangi bankas nesiekia sau pelno, taigi savo nariams mokes- didesnius procentus ir pigesniu procentu skolins pinigų.

Šią finansinę instituciją tvar- ko tik kooperatyvo nariai ir tik priklausą LF, taigi nėra jokių galimybių, kad ši institucija pe- reitų į kitas rankas. Koopera- tyvą kontroliuoja tik nariai ir

kiekvienas narys turi tik vie- ną balsą, nežiūrint kokį indėlį jis laikytų šiame banke. Taigi kooperatyvas niekada nepereis į vienos šeimos rankas, kaip kad dabar esama su kai kuriomis mūsų taupymo bendrovė- mis.

Kooperatyvas, kai pasieks fi- nansinio pajėgumo, sukaupta pel- no, numato dalį jo skirti ir lie- tuviškiems reikalingam.

Savų žmonių patariamai nariai gali atidaryti sau specialius taupymo sertifikatus, kuriais pilnai gali naudotis. Gi po mir- ties jų kapitalas gali būti per- leidžiamas LF ar kitai institu- cijai.

Ši finansinė institucija numa- to duoti didelių patarnavimų savo nariams. Sakysime, kai ku- rios sąskaitos taupymo ne tik mokes palūkanas, bet ir nemo- kamai draus taupytojo gyvybę iki 2000 dol. Tai priklausys nuo taupytojo amžiaus.

Žmonių patogumui koopera- tyvas veiks trečiadieniais nuo 12 iki 6 val. "Margutyje", LF pa- talpose ir sekmadieniais Jauni- mo centre nuo 10 iki 1 val. p. p. Taigi visiems suinteresuotiems laikas bus labai patogus įstai- goje lankytis.

Kooperatyvo direktorių tary- bą sudaro: pirmininkas dr. An- tanas Razma, V. K. Naudžius, P. Sodeika, dr. G. Balukas ir Povilas Žumbakis. Taip pat yra sudaryti šios institucijos kiti ko- mitetai, kaip priežiūros, inves- tavimo, kredito, narių komite- tai, kuriems vadovauja ar juos sudaro mums žinomi, sąžiningi ir patyrę asmenys.

J. Jamsaitis

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60620

Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Seštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Tel. 776-5162

Kasdien 9—6 val. vak.
Seštad. 9—12 val.

ir pagal susitarimą

MAŽOJI LIETUVA IR MES

Prof. P. I. KUSNERIO studijai pasirodžius.

Paruošė

Inž. VINČAS ZEMAITIS

Išleido Lietuvių Miestininkų Są- sąga išleivijoje. Mūsų literatū- ros fondo leidinys Nr. 7, 112 psl. Spaudė M. Morkūno spaustu- vė.

Kaina su persiuntimu \$4.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629

ŠVENTASIS RAŠTAS

NAUJASIS TESTAMENTAS 1

Keturis Evangelijos ir apaštalių darbai.

Vertė ir komentarą pridėjo

LADAS TULABA, Sv. Rašto Doktoras

Sv. Rašto evangelijų vertimai ir lietuvių kalba: Pro- testantiški ir katalikiški vertimai. Kristaus evangelija pagal keturis evangelistus: MATĄ, MORKŲ, LUKĄ ir JONĄ. Prie jų yra tekstų aiškinimai, o taip pat ir apaštalių darbai.

Roma 1979 m. Didelio formato, 622 psl. Kaina su per- siuntimu 21.25.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.20 valstyjos mokesčio.